

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Cuvinte păstorești.

Intrând într'un nou an școlar, capul arhiepiscopiei din Sibiu, I. P. S. S. arhiepiscopul și metropolitul I. Meșianu se adresează printr'un circular către toți preoții dela sate, punându-le la inimă lipsa de a se interesa cât mai mult de școală și cercetarea ei. Cuvintele, cu cari se adresează către preoțime fiind adevărat păstorești, din cari învăța putem cu toții, lăsăm să urmeze o parte din ele la locul acesta:

Atat pentru părinți cât și pentru preoți, timpul și ocasiunea binevenită la punerea unei baze solide, la viitorul neamului nostru, este timpul reînceperii prelegerilor de școală.

La sosirea acestui timp preoții cei adevărați își țin de sfântă datorință de a pregăti tinerimea la o regulată cercetare a școlii, arătând mai ales părinților neprețuitele foloase ale învățaturii, și convingându-i, că fiii lor, la timpul seu, ca și aceia ai altor neamuri, numai prin învățatură se pot ridica la vază, onoare, bunăstare, la bine și fericiire, cum și că acea învățatură mai ales în tinerețe se poate câștiga.

Preoții cei vrednici ușor pot convinge, atât pe părinți cât și pe copii, că învățatura din școală nu este numai pentru de a cunoaște pe adevăratul Dumnezeu și a-l adora după cuviință; dar și pentru-că atunci, când tinerii vor ajunge la vîrstă, să știe și să poată a-și câștiga mai ușor și întru prisosință cele de lipsă, ca să nu ajungă, cum cu durere vedem pe mulți, lipsindu-se până

și de pâinea de toate zilele. Apoi și pentru-că să-și cunoască și să știe a-și folosi drepturile bisericesti și civile, și așa să ajungă a ocupa loc tot mai onorific în societate.

Numai acei preoți cari fac așa, învățând și luminând poporul, sînt adevărați preoți ai bisericii cei vie a Domnului; numai aceia implinesc acea mare poruncă a Domnului nostru Isus Christos, prin care li-se zice: »mergînd învățați popoarele«. Și earăși numai poporul cu asemenea preoți va ave viitor mai bun.

Din contră preoții cei-ce ar între-lăsa a face aceasta, aceia nu sînt preoți adevărați, ci năimiți, cărora nu le este grije de turmă; ear' poporul cu asemenea preoți este de compătimit, căci viitorul lui va fi cel mai trist și dureros.

Atari preoți nevrednici ar fi nu numai spre stricarea poporului, dar și a bisericii dela cari trăsesc, căci un popor fără de învățatură, astăzi n'ar mai pute ține pas sau concurență cu celelalte popoare conlocuitoare, ci ar decăde și ar sărăci, ear' cu un asemenea popor sărăcit și decăzut nu se poate ține nici biserica.

Eată la ce urmări triste și dure-roase ar ajunge poporul nostru, dacă tinerimea de acum n'ar îmbrățișa cu tot de-adinsul învățatura.

Deci în vederea acestora venim și la această ocaziune a provoca pe toți preoții noștri la promovarea învățămîntului nostru în școlile noastre confessionale în măsură tot mai mare, punîndu-le la inimă următoarele îngrijiri:

1. A face de timpuriu conșcieri pe pruncilor obligați la școală, și a sfătui

cu de-adinsul pe părinți, a-i trimite regulat la școală.

2. La 1-a Septembrie toate edificiile școlare să fie bine îngrijite și înzestrate cu recuizitele de lipsă, pentru a se pute începe prelegerile fără impedecare.

3. În Dumineca dinaintea începerii prelegerilor preoții să cuvinteze poporului în biserică de pe amvon, despre folosul cel mare al învățaturii; ear' după serviciul divin să meargă dimpreună cu poporul în procesiune, la școală, și să săvîrșească sfințirea apei.

4. După începerea prelegerilor preoții în toată ziua să cerceteze școala, ca să vadă, dacă s'au prezentat la prelegeri toți elevii cei obligați, ear' dacă vor observa că unii lipsesc, vor chema la sine pe părinții acolora, ori vor merge dîșii pe la casele lor, și îi vor sfătui și în felul acesta pentru trimiterea fiilor lor la școală. Ceea-ce de sigur va și ave rezultatul dorit, în fine:

5. Preoții vor îngrijii și de dotațiunea învățătorilor și de regulata plătire a acolora, și alte asemenea, dela cari depinde bunul mers al învățămîntului.

Caraveloff asupra situației.

Un corespondent al ziarului »Revue de l'Orient«, ce apare în Budapesta, a interviewat pe prim-ministrul bulgar, Caraveloff, care între altele s'a pronunțat astfel asupra situației din Bulgaria:

De sigur punem mare pond pe prietenia rusească, căci poporul bulgar instinctive se apropie de Rusia, dar aceasta nu are de-a ne rupe relațiile normale cu celelalte state. Prim-ministrul nu crede, că Rusia ar veni vr'odată cu pretenții grele de împlinit față de Bulgaria. Visita flotei rusești dela

FOITA.

Poesii populare.

Din Cuștelnic.

Culese de Basiliu V. Popa, învățator.

Foaie verde foi mărunte
Scobori bade dela munte,
La ce foc să mă scobor
Că n'am milă nice dor,
Nici n'am casă, nice mază
Făr' o boală de nevastă,
Când o vîd la stîlpu surii
Par'că vîd mama pădurii,
Când o vîd la stîlpu porții
Par'că vîd păharu morții,
Când o vîd umblînd prin casă
'Mi-se bagă boala 'n oasă,
Când o vîd șezînd, șezînd
Par'că vîd moartea gemînd.

Măndră de pe dinții tîi
Poți îngrășa trei purcei,
De pe dinți, de pe măsele
Poți îngrășa trei purcele,
Eară de pe barba ta
Poți îngrășa și scroafa.

Gogeo, drăguceana noastră
Ce-ai lucrat și ce-ai deres
De 'n șezătoare n'ai mers.
Da n'am mers că n'am putut
Că grei oaspeți am avut,
Că până 'i-am ospetat
Cocoșii au cântat,
Și până 'i-am petrecut
Ziuă albă s'a făcut.
Da ia-ți Gogeo iertăciuni
Dela prietenii cei buni,
Dela fir de busuioac
Dela fetele din joc,
Dela fir de siminic
Dela drag de ibovnic.

De-o fire și de-o ființă.

(Urmare și fine).

În lucru așa de nimic e portul pîrului și al barbei, și ce lucru mare pentru felurite neamuri. Ungurul nu pune preț pe barbă, dar mustățile nu 'și-le-ar da pentru o lume. Cu cât le are mai lungi, de le înoadă pe după cap, cu atîta e Ungurul mai fercheș. Alte neamuri n'au asta. Dimpotrivă Turcul nu se uită la mustăți, ear' de pîrul capului nici nu-i pasă, de aceea 'și-l rade, însă barba e lucru sfînt. Turcul jură pe barbă, și nu-și poate arêta altfel mîhnire mare decît tunzîndu-și barba. Rusului nu-i pasă nici de pîr, nici de barbă, nici de mustăți: le lasă să crească cum vreau, și nici pieptene, nici foarfeci nu pune pe ele. Bulgarii nu poartă barbă. Evreii o poartă ca și Turcii. Perciuni au numai ei. Românii poartă plete, ca și Rușii. Un Neamț ori un Francez cu plete ar fi de risul lumii

Varna și Burgas n'a fost o demonstrație politică ruso-bulgară, căci au fost vizitate nu numai porturi bulgare, ci și românești și turcești. Majoritatea parlamentară nu e stabilă în Bulgaria și asta e cu atât mai trist, cu cât viitoarele alegeri vor fi numai peste trei-patru ani, pentru-că ar fi lipsă de tot a espune țeara unor noue agitații a mișcărilor electorale. De altfel și între împrejurările actuale guvernul își poate realiza aspirațiile fiind mai pronunțate luptele de partid mai mult pe terenul jurnalistic, decât în sobranie.

Spania și dubla alianță. După știrile venite din Madrid, regele Alfons al XIII-lea, întovărășit de ministrul de războiu al Spaniei, va merge să salute pe președintele republicei franceze și pe împăratul Rusiei cu ocazia venirii Țarului Nicolae al II-lea în Franța.

Se mai zice, că regele Spaniei va asista la revista ce va avea loc înaintea închiderii marilor manevre ale armatei franceze.

Această vizită ar fi antemergătoare intrării Spaniei în dubla-alianță. Știrea aceasta din urmă trebuie primită cu rezervă.

DIETA ȘI ALEGERILE. Consiliul ministerial de Luni a durat patru ore. În el s'a decis ziua dizolvării dietei, terminul nouelor alegeri și s'a fixat textul mesagiului de închidere.

Ministrii au denegat orice răspuns la întrebarea, când se va închide dieta? Numai atâta au declarat, că proiectele deja prezentate dietei vor fi retrase și se vor subșterne numai dietei celei noue.

Cu toată tănuirea, ziarele din Pesta scriu, că dizolvarea dietei va fi în 9 I. c. În 7 dieta va ține ultima ședință meritorie. Alegerile vor fi în prima jumătate a lunii Octomvrie, cum am anunțat zilele trecute.

Reichsrath-ul din Viena, după-cum anunță ziarul „Prager Tagblatt“ se va întruni în 22 Oc-

Câte obiceiuri de acestea nu deosebesc neamurile! Câtă deosebire între felul cum joacă Rușii, Sârbii, Bulgarii și noi, Românii deoparte, și Francezii, Germanii, Englezii de altă parte. Celor dintâiu le place să bată pământul, tropotind, cu mișcări repezi și violente; celor din urmă să se învîrtească împrejurul lor în vală și ștaer de-al lor, mai liniștit. Cei dintâiu joacă horă, ori cu femei ori numai bărbații singuri; cei din urmă joacă tot părechi răslețe, și ll-e cu neputință să joace numai bărbații singuri. Evreii la ale lor, joacă și mai posnaș: bărbații singuri, și femeile singure.

Apoi felul cum se îmbracă! Ce ar fi un Neamț cu opinci și cu cămașa oltenească, ori un Oltean cu caftan evreiesc în spată și cu perciuni!

Acum căutați și d-voastră însușiri și obiceiuri de-ale neamului nostru și alăturați-le cu ale altor neamuri, ca să vedeți intru-cât ni-se potrivește firea

tomvie a. c. Între agendele parlamentului sînt: preliminarul de buget pe 1902, apoi diferite proiecte de legi despre asociațiile economice, despre pensionarea amployașilor în serviciu privat, etc. Se zice, că guvernul va prezenta și o **novelă de presă**, prin care se va cassa opreliștea de colportaj și vătămările prin presă vor fi avisate la judecătoria speciale etc.

EARĂȘI DESMINTIRE. „Köln. Zeitung“ desminte știrea, că Rusia ar concentra trupe la Dunărea-de-jos. Știrea aceasta, zice „Köln. Ztg.“, deoparte ar fi în contradicție cu asigurările de pace, date de Rusia, de altă parte ea își are originea din fabrica de știri false din Lemberg și Cracovia.

A cătea desmintire e aceasta?

Consulat mexican în Viena. De când cu uciderea lui Maximilian, fratele Monarchului nostru și fost împărat al Mexicului, relațiunile diplomatice au fost întrerupte între Austria și Mexico. Anul trecut edificându-se o capelă întru amintirea morții lui Maximilian pe locul espierii lui, s'a votat prin delegațiuni creditul pentru postul ambasadorului austriac în Mexico. Ambasadorul mexican, Don José Teresa y Mirando și-a prezentat, zilele aceste scrisorile de acreditare.

PĂRECHEA REGALĂ A SÂRBIIEI își începe turneul de călătorie în 9 I. c. prin vestul Sârbiei, cercetând mai multe orașe. Călătoria va dura 14 zile. Părechea regală va fi însoțită de prim-ministrul Vuici și de Stefanovici, ministru de interne.

Se afirmă, că călătoria are însemnătate politică.

SCRISORI.

Un pas înainte!

Agnita, Sept.

Multe lucruri bune și frumoase, fapte vrednice de imitat și de *increștat la răvaș* (vorba „Căl. Poporului“), se pot duce la îndeplinire de conducătorii nemijlociți ai unui popor întărit cu zel de jertfire și provăzută cu armele bune credințe.

cu a unui neam ori cu a altuia? Intru toate cu a nici unuia. Dacă ne potrivim cu unii la joc, nu ne potrivim la portul hainelor, ori al părului și al barbei; nu ne potrivim la obiceiurile apucate din bătrâni, nu ne potrivim la suflet și la minte, nu ne potrivim la fire.

Multe însușiri și obiceiuri sînt moștenite dela părinți: intru acelea ne vom potrivești cu frații noștri, cu neamurile de un sânge. Altele sînt învățate sau apucate cu vremea: intru acestea ne vom potrivești mai mult ori mai puțin cu vecinii noștri, și fiindcă noi din nenorocire, am avut vecini tot neamuri de alt sânge, ele vor fi cam la fel cu ale acestor popoare. Atâta numai. Deci noi Românii nu sîntem de-o ființă cu nici unul dintre popoarele vecine, ear' firea numai intru atâta ni-se aseamănă, intru-cât prin scurgerea vremilor am apucat câte ceva dela ei, cum au apucat fără îndoială și ei dela noi.

(Albina).

G. Coșbuc.

Răsună în decursul și numai a unui an chiar în coloanele preștirilor noastre organe de publicitate de prin toate părțile vești de fapte bune, cari ne umplu inimile de bucurie, căci ele arată originea neamului nostru, dovedesc că sîntem nepoții falnicilor Romani, că știm țînă la așezămintele părinților noștri, că știm preșul și lucra munții și colinele, pe cari de veacuri sîntem așezați de puternicul Traian. Numai de pe Valea-Hărtibaciului puține vești bune se aud și nouă ne trebuie cu mult mai multe, dacă e vorba să nu ni-se poată zice, că stăm rău cu înaintarea pe terenul intelectual și să dovedim și noi cu Românii din alte unghuri ale fericoitei noastre patrii, că sîntem rămășițele unui popor de eroi.

Auzit-am și unii, cari au simțit, știu bine, că înainte de vreme era Valea-Hărtibaciului în primejdie de a se aprinde; acum însă pot multe comune din mediul acesta înregistra succese obținute în biserică și în școală, pe terenul național și cultural peste tot. Însă până va naște această Vale un „Hommer“, care să-i cânte poezia în general, eu ca un absolut de alfabet, mă mărginesc a scrie ceva despre câteva lucruri bune săvîrșite în decursul acestui an de sîrguinciosul popor al comunei Agnita.

Dacă se zice: „Că un popor numai până atunci viază, până-când își cunoaște trecutul și se însuflește de viitor“, apoi putem fără teamă de păcat și esagerare susține, că poporul din Agnita luând în considerare starea lui materială a făcut un „salt mortal“ înainte, pentru care-l vor binecuvînta următorii.

Poporul din Agnita în parte preponderantă este, după-cum le place celor din împrejurime a spune — sărac și mândru. În schimb însă oameni rafinați și sîrguincioși.

Popor întărit cu zel de jertfire pentru cauzele bisericesti și școlare, căci sînt convinși, că școala e menită a făuri fericirea lui aici pe pământ, ear' biserică dincolo de mormânt. Dar' tocmai misera noastră stare materială ce rămâne în urma faptelor noastre isvorite din zelul de jertfire și înaintare, ne face făloși, cum ne-ar plăce nouă, respective mândri, cum ar zice alții. Cătu-i pentru păpușele noastre de modă — opinia publică să nu ne mai judece, căci avem noi judecător pe vrednicul nostru preot Ioachim Părău, care tot cam la a 2-a Duminecă toacă în biserică contra luxului. Ba ce să vezi!? Și dascălul își mai calcă câte-odată pe conștiință și la *seratele* dînsului, mai hărăie și el luxul prin dialoguri etc.

Prin strădania dlui preot și cu ajutorul și voința poporului harnic din Agnita multe lucruri bune s'au putut și se pot duce la îndeplinire; ear' dacă nouă ne place a trăi mai pe lângă *ala domnie*, ear' femeile noastre imitează pe mult lăudatele Săliștence, să nu ia nime în nume de rău, căci azi spiritul timpului cere progres pe toate terenele și așa și în ale îmbrăcăminte. Ca să dovedim, că am făcut un pas înainte și am adus prinos, conform modestelor noastre puteri pe altarul datorințelor no-

stre naționale, n'avem decât să stăm puțin de vorbă cu opinia publică, care ne încarcă cu epitete.

Avem în fruntea noastră un preot vrednic și cinstit, dl I. Părău, care cu stăruință de fer și în conțelegere cu reprezentanța bisericească, a dus la bun sfârșit multe lucruri menite a mulțumi și înainta poporul român din această comună în parte preponderantă săsească. Avem fapte la activul nostru, cu cari putem dovedi.

În anii trecuți am renovat biserica din temelii, am cumpărat din incurgeri benevole dela noi înșine — cărțile trebuincioase în aceea.

În anul trecut inspectorul școlar regesc cu ocaziunea visitațiunii sale oficiale, se abătă și pe la noi ca să ne spună, că: numărul copiilor e prea mare pentru un singur învățător și că pe anul acesta să se edifice o sală de învățământ corespunzătoare și să fim provăzuți cu încă un al 2-lea învățător. Vă puteți închipui în ce panică ar fi intrat un popor fără buni conducători, fără zel de jertfire.

Poporul din Agnita s'a întrunit în mai multe rânduri în sinod, am ales comisiuni pe lângă vrednicul nostru comitet parochial, ca sub conducerea înțeleaptă a părintelui mai bine să chibzuiescă, pe ce cale să putem duce acest lucru la îndeplinire într'un interval de timp relativ foarte scurt, pentru un popor sărac, dar' aruncat de soarte în centru.

Prin bună înțelegere am ajuns acolo, că prin 10 Aprilie a. c. s'a dat prin licitațiune publică lucrul în mâinile unor buni profesioniști și așa în 23 Aprilie în fața întregului popor român din Agnita și a măiestrilor zidari, s'a pus peatra fundamentală a edificiului nou școlar.

Însă ca oameni, pe cari nu ne conduce egoismul, ne-am bucurat când în 6 August s'a sfințit, în urma serviciului divin, de dl părinte Părău în fața poporului întreg, rostind o instructivă vorbire și s'a predat acest nou edificiu de lumină spre folosire celor, ce cu dragă inimă vor intra într'insul. S'a pus de patron al acestui edificiu »Sfântul Andrei«, cu ocaziunea cărei zile se va ține, după-cum s'a mai făcut și în anul trecut, cu copiii »serată«. Acum am dori să vină inspectorul regesc să-i arătăm, că am făcut mai mult decât a pretins dinsul, că pe lângă sala de învățământ am mai făcut, odaie de locuit pentru învățător, culină de vară și o pivniță. Escelența Sa Înaltpreasfințitul nostru Metropolitan în virtutea probatei Sale înțelepciuni a zis oare-când: »Că nu în zidiri mărețe să ne punem încrederea, ci în învățători destoinici«. Deci acum ne punem toată încrederea în Escelența Sa și Preavenerabilul consistor, că ne va dota și cu un destoinic învățător.

Tot în această vară s'a cumpărat un clopot cu 290 coroane, care s'a sfințit și predat destinațiunii sale în 1 Iunie. Femeilor noastre de aici ca și dintr'alt loc nu li-se poate zice: »poale largi și minte strîmtă«, căci și dînsele au alcătuit frumoasa »Reuniune de femei« astă-primăvară, despre cere s'a scris în unul din numerii »Foi Poporului«.

În fine nu ni-se cade a ne lăuda, fără, ca creștini buni, aducem laudă atâtău lui Dumnezeu, care a »păzit cu mână tare, pe Român, poporul seu«.

Laudă autorităților noastre bisericesti și conducătorilor, cari ne dau sucurul lor cu fapta și cu cuvântul. Și în fine lauda noastră a poporului, cari am pus umărul nostru pentru edificarea școlii noastre; să ne fie conștiința împăcată și bucuria sufletească, când vedem falnica școală ridicând capul, mândră, lângă mama biserică, în mijlocul românimii. D. c.

Serata meseriașilor nostri.

A 8-a ședință literară a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'a ținut Joi, la 29 August n. în localitățile reuniunii din strada Bruckenthal nr. 17. Ședința literară propriu zisă a fost precedată de citirea prin notarul reuniunii, dl Ioan Apolzan, a protocoalelor luate în ședințele administrative ținute în cursul lunii August. Din lucrurile de mai mare interes, presidentul reuniunii dl Victor Tordășianu insistă asupra importanței expoziției industriale, aranjate de reuniunea soră din Sebeșul-săsesc, la ale cărei sărbări de încheiere au participat nu mai puțin de 24 persoane, ce stau de tot aproape de reuniunea noastră. Enumeră toate hotărârile luate de conferința meseriașilor, ținută din privilegiul expoziției în Sebeșul-săsesc, și la care au participat reprezentanți de ai meseriașilor din Sibiu, Brașov, Mercurea, Săliște, Poiana, Alba-Iulia, Orăștie și Sebeșul-săsesc. Ducerea la îndeplinire a acestora, precum se știe, s'a concretizat reuniunii din Sibiu și acum atîrnă dela hărnicia noastră, ca dorința meseriașilor peste tot fiindă să ia. De altfel presidentul nostru nu se îndoiește un moment în hărnicia meseriașilor nostri, cari cei dintău au aranjat la 1892 prima expoziție industrială, ce admirată a fost până și de conlocuitorii nostri de altă naționalitate și crede tare, că a 2-a expoziție, ce reuniunea noastră va aranja după toată probabilitatea în sărbătorile Sf. Paști din anul viitor, are să justifice în deplin credința și încrederea, ce o are în meseriașii nostri.

Ca o urmare a întrunirii meseriașilor români în Sebeșul-săsesc privește și apelul dlui G. Hazu, inspectorul învățământului industrial de pe lângă ministerul instrucțiunii publice din România, apel privitor la angajarea dintre meseriașii nostri de măiestrii-instructori la cele 40 școli de meserii, ce se deschid în unele comune frunțase de acolo.

Trecând apoi la afaceri ținătoare strîns de reuniune, amintește numele generoșilor contribuenți la fondul de 20 bani, cari posibilă ne-au făcut reducerea datoriei, ce o avem la consistor la suma de 12.900 cor.; pune în vedere începerea probelor de cântări, cum și o producțiune, ce se va aranja, cu care privilegiu se va reprezenta drama în 5 acte intitulată »Sămbăta morților« și localizată de dl T. V. Păcățian, și ca un ce de tot laudabil amintește cum damele din corul reuniunii s'au angajat a solvi și ele reuniunii o cotisațiune lunară de membri ajutători cu suma de 20 bani.

De încheiere ne aduce la cunoștință, că dl Pompiliu Dan, fost secretar al reuniunii surori din Brașov și căld sprijinitor al reuniunii noastre, în scurtul timp petrecut în Sibiu, chemat la postul de director al alumneului gr.-or., întemeiat de consistorul din Arad, pe lângă gimnaziul din Beiuș — își ia rămas bun prin rostul seu dela membrii reuniunii noastre, promițându-le, că deși departe fizicește — cu sufletul va fi totdeauna în mijlocul nostru și-și va aduce întotdeauna cu pietate aminte de momentele

petrecute în mijlocul harnicilor meseriași din Sibiu. Mai amintește despre conclucrarea oferită și pentru ședința de astăzi din partea d-șoarei Geni Grecu, profesoară în Galați — care nu întârzie a sta deapărura aproape de harnica reuniune a meseriașilor nostri.

Punctul prim al seratei a fost rezervat chiar d-șoarei Geni Grecu, care a executat la pianul nostru mai multe arii înveselitoare de suflet. Tinăra domnișoară Ana Banea, una din tinerele și simpaticele noastre coriste, a declamat cu atăta pricepere și simțire lungă și frumoasă poezie »Legenda Ciocârliei«, de V. Alexandri, încât pe toți ne-a pus în uimire. Dinsei 'i-a urmat dl Ioan Panfilie, măiestru pantofar, cetindu-ne o bucată de tot hazul. D-șoara Elisaveta Buzdughină a declamat poezia »Într'un cosciug«, de C. Scrob, ear' dl Samuil Petrașcu, sodal măsar, a predat un monolog, ce a stîrnit multă veselie în numărul auditor. Încheierea a revenit earăși mânilor destere ale d-șoarei G. Grecu, care a făcut ca plini de veselie să ne depărtăm dela serata meseriașilor bogată și succasă din toate punctele de privire.

Un tînăr meseriaș.

Dela „Asociațiune“.

— Adunarea cercuală ordinară a despărțământului »Panciova« al »Asociațiunii« la Satul-nou. —

Panciova, la 30 August c.

Doi ani de zile au trecut de când s'a înființat despărțământul »Panciova« al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« în partea mînosului Bănat dela marginea vechei granițe.

Plecarea Panciovenilor.

Mercuri, în ziua sărbătoarei Sfântă Măria-mare (15/28 August c.) dimineața la orele 3/4 9, mai mulți Pancioveni, domni și doamne, împreună cu dl vicepresident al comitetului cercual, P. Tisu, am plecat la Satul-nou la adunare.

Ajunși în Satul-nou, la gară am fost întâmpinați de mai mulți țărani în frunte cu dl Petre Stoica, care a salutat oaspeții prin o vorbire frumoasă, și care s'a îngrijit de trăsurile necesare.

Dela gară am mers de-adreptul în sfânta biserică gr.-or. română, asistând la serviciul dumnezeesc, împreună cu invocarea duhului sfânt.

Ședința.

La 11 ore, după săvîrșirea serviciului divin, comitetul, oaspeții și vre-o 50—60 (!) țărani din Satul-nou, am mers în frumoasa și drăgălașa localitate a unicei școli gr.-or. confesionale, care cu prima Septemvrie a. c. pentru primăoară își începe activitatea.

La 1/2 12 ore cu vocea înălțătoare, plină de entusiasm, bravul nostru vicepresident și neînfricatul Român P. Tisu accentuează însemnătatea, importanța mare a falnicei noastre instituțiuni culturale »Asociațiunea«, vorbește despre scopurile ei salutare ce le urmărește; spune mai departe apoi, că e datorința sacră a fiecărui Român, ca cu căldură să îmbrățișeze »Asociațiunea«, să o spriginească atât spiritualmente cât și în privința materială din toate puterile, și atunci cu siguranță putem spera, că despărțământul nostru »Panciova« va progresa, va înainta, servind foarte mult intereselor noastre cultural-naționale.

Declară apoi adunarea de deschisă.

Se ridică apoi dl Petre Stoica și în o vorbire frumoasă salută adunarea în numele poporului român din Satul-nou, vorbind și d-sa despre însemnătatea, importanța și scopurile salutare ce le urmărește »Asociațiunea«.

Aclamațiuni de »să trăească« au răsunat la sfârșitul ambelor vorbiri.

Se trece apoi la ordinea zilei.

Dl Burz cetește raportul comitetului cercual despre activitatea despărțământului în anul 1901.

După aceasta, în comisiunea pentru cenzurarea raportului comitetului cercual, a rațiociniului și pentru statorirea proiectului de budget pe anul 1902 se aleg domnii: Petre Stoica, Procopie Roșculețiu și Pantelemon Dajdea.

În comisiunea pentru acuirarea de membri noi și încassarea taxelor se aleg domnii: Ioan Gașpar, M. Almăjan și Ioan Andreiu.

Dl membru din comitet, părintele I. Neagoe, cu considerare *că timpul e înaintat*, propune, că până-ce comisiunile emise își împlinesc agendele lor, să se cetească conferența: »Înstrăinarea portului nostru național«, lucrată de d-nii Iancu Cerbu și Alex. Țintariu.

Primindu-se propunerea aceasta — caracteristică — dl vicepresident P. Tisu roagă adunarea ca să fie cu atenție, dar mai virtos poporul pe care-l privește și pentru care direct s'a scris conferența.

După acestea dl Alex. Țintariu cetește conferența, care a făcut impresie bună cu deosebire în popor.

După citirea disertației, care a durat cam 1 oră, în numele comisiunii prime dl Petre Stoica raportează, că comisiunea emisă a aflat bilanțul socotelilor în regulă și astfel adunarea unanim ia la cunoștință deciziunea comisiunii.

În numele comisiunii a doua, dl Ioan Andreiu raportează, că dela mai mulți membri ordinari și ajutători, vechi și noi, a încurs suma de 96 cor. ca taxe. Îndată după aceasta dl Alex. Țintariu cetește scrisoarea dlui Iancu Cerbu, preot în Panciova, adresată dlui vicepresident P. Tisu, cu care îi transpune o coală de înscriere de membri noi, și adevă: 6 ordinari și 2 ajutători, precum și suma de 24 cor., încassată dela ei.

Tot în scrisoarea aceea păr. Cerbu își exprimă regretele și părerea de rău, că fiind împedat de afaceri oficioase, nu poate participa la adunare. — Cu vorbe calde salută adunarea, dorind progres și înaintare despărțământului nostru »Panciova« al »Asociațiunii«.

La oaltă s'a încassat deci suma de 120 coroane.

Urmând alegerea comitetului cercual pe trieniul 1901—1904 s'a reales comitetul cel vechiu, — ear' pentru reprezentarea despărțământului la adunarea generală din Sibiu s'au ales domnii: Iancu Cerbu și Petre Stoica.

Ne mai fiind alte agende, dl vicepreședinte P. Tisu declară adunarea de închisă, apelând de nou la cei prezenți ca să spriginească »Asociațiunea«.

După ședință.

După ședință la 1/3 ore am mers vre-o 18 din clasa inteligentă împreună cu vre-o 10 țărani frunțași din Petrovasila — pentru participarea acestora numai interesării dlui părinte I. Neagoe e de mulțumit — într'o ospetărie unde am luat prânzul.

În decursul prânzului părintele I. Neagoe a toastat pentru dl P. Tisu, dl P. Stoica pentru Petroviceni, apoi s'au cântat mai multe cântece naționale și frumoase doine de a noastre și s'au mai ținut și alte toasturi.

Oaspeți, afară de Pancioveni și Sătenii-noi la adunare au fost: din Petrovasila păr. Neagoe, învățătorii Penția și Nica, comptabilul Burz, juristul Zăria și vre-o 10 țărani; din Alibunari Dr. Miclea și T. Străin; din Sânt-Mihaiu învățătorul P. Dajdea și P. Roșculețiu; din Seleuș păr. Stefan Popa și învățătorii Bojin și Pepenariu.

Oare ce au făcut ceilalți preoți, învățători și alți cărturari din comunele amintite?

Cu ocaziunea acestei adunări cercuale-ordinare, precum vedem, foarte mulți dintre cei chemați nu au participat la adunare — care numai odată se ține în tot anul.

E foarte trist și dureros, că din comunele aparținătoare despărțământului nostru: Ofcea, Glogon, Labuca, Uzdin, Dobrița, Mramorac, Deliblata, Doloave, Cubin, Omolița, Gai nu a fost absolut nime!!!

Împrejurarea aceasta, cum am zis, e foarte tristă și dureroasă, e nespuse de condamnabilă, căci din ea, în mod eclatant, în mod clar se poate conchide, că despărțământul »Panciova« al »Asociațiunii« nu e spriginit după-cum ar trebui, nici materialmente, dar' nici spiritualmente.

Suma de 120 coroane, încassată la adunare, luând în considerare, că despărțământul nostru are multe comune frunțașe, dintre care unele curat românești și în cari sunt zeci de mii de Români, e bagatelă, ba chiar e de ris.

E caracteristic, că Sătenii nu au aranjat nici o petrecere cu ocaziunea adunării.

Dacă așa ceva le-a fost imposibil — ceea-ce nu credem — cel puțin o petrecere poporală trebuiau să aranjeze, ceea-ce foarte mult ar fi servit spre ridicarea nimbului adunării.

Durere, trebuie să afirm, că adunarea din acest an al despărțământului »Panciova« al »Asociațiunii« a avut o reușită slabă aproape din toate punctele de vedere.

Ar fi timpul suprem ca să dăm odată semne de viață adevărată.

Frunză.

AVIS.

Pregătirile pentru adunarea generală a »Asociațiunii«, din 21—22 Septembrie și pentru sărbările împreunate cu aceasta, se fac cu insistență, ca reușita să fie deplin asigurată.

Adunarea va prezenta un mare interes, în special cu privire la alegerea presidentului și a vicepresidentului. Se fac diferite combinații, fără-ca să se poată prevedea de pe acum, cari persoane vor întruni unanimitatea membrilor adunați.

Asemenea este un obiect de mare însemnătate chestia regulamentului secțiunilor științifice-literare.

Ședințele se vor ține în sala casei comitatului, ear' sărbările în diferite locuri, cum s'a anunțat.

Dintre sărbări — afară de petrecerea poporală — este de interes escursiunea proiectată la băile dela *Călimănești* din România. Oaspeții, cari vor lua parte la escursiune vor trece granița cu un pasaport colectiv (comun). Escursiunea va dura probabil 2 zile. Direcțiunea băilor a promis să facă reduceri de preț. Ar fi de dorit, ca la escursiune să ia parte cât mai mulți oaspeți.

Convocări.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului Sebeș al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român în anul acesta se va ține în comuna *Călnic*, în 2/15 Septembrie a. c., cu următorul.

Membrii despărțământului VIII., Deva, al »Asociațiunii« pentru literatura și cultura poporului român, precum și toți aceia, cari doresc a deveni membri »Asociațiunii« prin aceasta se invită la adunarea generală a despărțământului, ce se va ține în comuna Hondol, Duminică, la 8 Septembrie st. n. a. c., înainte de ameză la 10 ore, în biserica gr.-or.

Conform §-lui 41 al statutelor și în urmarea deciziunii comitetului cercual din 22 Aug. convocăm adunarea cercuală a despărțământului Oravița al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român pe 2/15 Septembrie a. c., la 11 ore a. m., în *Sasca-montană*, la care sunt poftiți toți membrii actuali și on. public românesc din despărțământ.

Când Țarul călătorește...

— Preparative. —

Imediat ce s'a anunțat despre călătoria Țarului, preparativele au început, ordinele se succedă; înalții funcționari țin conciliabule lungi și misterioase. S'ar zice, scrie ziarul rusesc »Stampa«, că ne găsim în ajunul unei mobilisări generale.

Și, într'adevăr, e o adevărată mobilizare generală când Țarul e pe cale de-a călători undeva.

Diferitele servicii ale curții sunt atunci sub arme. Poliția de siguranță trebuie să iee toate precauțiunile pentru a păzi pe augustul călător de orice accident posibil. Se inspectează cu de-amănuntul liniile căilor ferate, se verifică soliditatea tunelurilor și podurilor pe unde va trece; agenții deghisați supraveghează împrejurul stațiilor, și se desfășură cordoane de sentinele pe întindere de mii de kilometri.

Funcționarii dela grajdurile imperiale aleg echipagele cari vor întovărăși pe împărat în orașele unde a hotărât să se oprească și supraveghează imbarcarea și debarcarea lor.

Măiestrii de ceremonii aleg un personal indestulitor pentru serviciul particular al curții și pregătesc programul meselor ce vor fi servite în vagon sau pe yachtul imperial.

Valeții pregătesc numeroasele cofere cari merg împreună cu Țarul și caută să nu uite nimic din multele obiecte și costume de cari poate să aibă nevoie, în diferitele împrejurări.

Când Țarul Nicolae II. călătorește pe apă, merge de obicei pe bordul lui »Stella-Polare«, unul din cele mai elegante și comode yahturi, construit pe timpul lui Alexandru al III-lea.

Acest yacht are trei catarturi de oțel, cari pot ridica greutatea a patru mii metri pătrați de pânză, și e foarte impunător.

Puntea vaporului e în lungime de 105 metri și 18 de lărgime; cele două mașini cari pun elicele în mișcare sunt de 15.000 cai putere și dau o viteză de 19 noduri pe oră.

Echipagiul se compune din 350 de oameni, sub ordinele a 20 de oficeri.

Apartamentele, în număr de patru, se compun din: 3 camere de culcare, trei saloane și trei saloane de baie. În mijlocul acestor apartamente e instalată sala de mâncare. Apoi vine biblioteca, sala de concert, biroul de lucru al împăratului; toate mobilele sunt foarte alese și bogate.

În mijlocul vasului se înalță o capelă, rotundă, împodobită cu icoane foarte scumpe.

Acestea sunt măsurile luate pentru călătoria Țarului, acesta e și yachtul care va fi în curând la Dunquerque.

MESERIAȘII NOSTRI.

Cel-ce are lipsă de o calță de timar (argăsitor) să se adreseze lui Ioan Luntraș în Rediu p. u. Ajton.

Instrucțiunea în școala economică pentru adulți.

(Urmare și fine).

2. Școala pentru fete.

De vom fi cu deosebită atențiune, zice consilierul ministerial amintit, la referințele sociale ale poporului de rând, ba și la ale celor din orașe, trebuie să ne convingem, că prevederea fetelor cu cunoștințe practice de viață, chiar așa e de lipsă, ca și la băieți. Căci femeia cubicarului și a zilerului din Câmpie cu copiii sei toată ziua șede acasă fără lucru, neavând nici grădină măcar, nici casă proprie, ci numai un cuib de chiliuță în arândă. Mâncă numai de gata și-și cumpără vestminte din prăvălie, — până-ce Sârbul sau Bulgarul vine primăvara în țeară, se așează lângă apă și arândează un juger de pământ cu 70 florini — lucru ne mai pomenit, — apoi de dimineața până seara lucră cu toată familia, câștigând sute și mii, cu cari toamna umple cureaua și ia drumul cătră casă.

Oare femeile din țeară din locuri mai sărăcoase, din apropierea dealurilor nu-s așa, ca ale cubicarilor din Câmpie? N'aș zice, că nu! Pentru-că săparea cucuruzului de 1—2 jugere și secerișul, la care iau parte și femeile, nu durează mult. Apoi cânepa și lâna s'au foarte împușinat, înlocuite fiind prin materii și stofe din prăvălii. Ba în foarte multe locuri și grădina de lângă casă e plină cu buruiene. Mai departe orînduirea căsuței și pregătirea cu gust a mâncărilor celor mai simple și din puțin încă lasă mult de așteptat. Dar' oare creșterea fetelor în economia practică de: fert, spălat, copt, cusut, cârpit, prăsierea galițelor, grădinarit, îngrijirea de copii ș. c. l. lucruri domestice, nu lasă mult de așteptat chiar și în familiile de meseriași? Cu durere, exclamă consilierul ministerial, că a observat în Budapesta, ba și în orașe mai mici, că fetițe dela 12—14 ani în sus, cari au absolvat clasele elementare, sau școala civilă, nu fac alta, decât preumblări de stradă, din ce numai bine nu rezultă, căci se face lux peste puterea materială a pă-

rinților, fără a ști da socoată, că bine e sau ba? numai, că așa fac alții, fac și eu, neluându-se în considerare nici aceea, că capul familiei, tata, bărbatul lucră pe cambii (vecșele), de unde apoi de-sastrele cele mai multe. Din aceste se poate cu conștiință curată afirma, că cauza necazului și vrajbei în multe familii e de a se atribui creșterii neîndestulitor de practice a sexului femeiesc. Neștiința naște inertiă, lenea care e perina nebunului, eară știința superficială conduce la prădare și la guralivism. Drept-ce sexul femeiesc din ori-care strat trebuie crescut la viață practică, dacă voim bunăstarea și pacea familiară.

De aceste idei salutare fiind condus Înaltul ministru de culte, în conțelegere cu Înaltul ministru de agricultură a pus în perspectivă și creșterea economică-practică a fetelor adulte dela 12—15 ani, în școala repetițională de economie.

Planul acestei școli acuma e sub lucrare. Planul de învățământ în liniamentele principale va fi următorul:

I. Anul prim: Cultivarea grădinii și cunoașterea solului. Straturi și sēmēnte, adecă tot felul de verdețuri și legume de grădină. Prăsierea galițelor.

II. Anul al doilea. Pe lângă continuarea producerii legumelor de grădină, plante economice, cartofi, cucuruz, floarea soarelui, mac, cânepă, in, viie. Mai departe: făină, pâne, lapte, ouē, sare, zăhar, unsoare și cărnuri, adecă: fert, copt. Licuide. Materii de foc și de luminat.

III. Anul al treilea. Continuarea producerii legumelor de grădină și a plantelor economice. Apoi florile. Materia pănurilor. Lucrarea cânepii și inului. Bumbacul. Pe lângă prăsierea galițelor, prăsierea vermilor de mētasă și albinăritul. Ingrășarea de porci și de galițe. Valorarea poamelor și conservarea lor. Cunoștințe igienice și îngrijirea de copii. Facerea săpunului de casă, spălarea și călcarea vestmintelor. Comptabilitate de casă.

În fiecare curs lucrul de mână femeiesc și în special cusutul și cârpitul

albiturilor și al vestminteior mai de lipsă.

Ca școala aceasta repetițională economică de fete să se poată înființa în orașe și la sate, trebuie puteri didactice corēspunzătoare, — drept ce Înaltul ministru de agricultură voește, că cât mai curēnd, poate la toamnă, să deschidă un curs de un an, în care să fie primite 25 de învățătoare cu diplomă, mai ales cu diplomă din lucrul de mână, cari după absolvarea acestui curs de an ar fi denumite de învățătoare pentru economie în provincie, dela care apoi ar pute învăța și alte învățătoare ordinare.

Desteritățile înșirate sub aceste trei puncte: I, II, III. și însușite de femei ar înainta nespun, nu numai bunăstarea materială, dar' și pacea familiară a multora, atât dela sate cât și dela oraș.

Precum la cursul economic de băieți, asemenea, dar' și mai virtos la acest curs economic practic de un an pentru fete, cutez a atrage atențiune Veneratelor ordinariate române, precum și a societăților, reuniunilor române, cari au și susțin școli superioare populare de fete, sau școli civile de fete, ca în ori-ce cas să trimită atunci, când se va deschide cursul — cum am zis poate la toamnă — câte o învățătoare ordinară, mai ales pe cea de lucrul de mână.

În școala superioară poporală sau civilă de fete, în clasa a III. unde-s elevele peste 12 ani și mai bine, pe lângă celelalte ore, ba poate mai luând din orele teoretice-știentifice, ușor s'ar pute introduce cursul I. economic. Altcum și în present sânt 2 ore de economie, numai 3 ore ar fi dară de-a se mai intercala. În clasa a IV. succesiv s'ar introduce cursul II. economic. Aici sânt 2 ore de igienă, de intercalat eară numai 3 ore.

Apoi lângă fiecare școală de fete superioară poporală sau civilă de fete s'ar înființa un curs complementar de un an, la care s'ar admite numai cele absolvente de clasa a IV. și în care curs complementar pe lângă repetiția pe scurt de teorii știentifice și conversări limbistice, s'ar introduce cursul

Ce vênat mânca-'i-aș ochii.

Un Țigan ca toți Țiganii, lăcătuș meșter de fer
Căpētase nu-și de unde, să repare-un revolver,
Il ia-'n mână și-l întoarce, 'i-se pare frumușel,
Și își zice 'n sine singur, o să fac vênat cu el,
Căci stăpânul lui nu știe, cum și unde am plecat,
'L-l-oi repara atuncia, când mă 'ntorc dela vênat.
După toate-aceste vorbe, el plecă la vênătoare
Spre pădure, ca să puște totul ce-'i va veni 'n cale.
Și mergēnd cu bucurie, el zărește în tufiș
Cum o iepuroaică mare, doarme cu ochii deschiși.
El s'apropie de dînea, și vēzēndu-o jos culcată
Înainte de-a o prinde, el îi face judecată:
'Picioarele de dinainte, o să le frig pe cărbune
Și pe cele dinapoi, o să le pun să s'afume,
Din costițe fac bucăți, și le frig bine 'n frigare,
O să fac atunci din ele, ceva prea bun de mâncare.
Ear' din cap să fac o ciorbă, aeră coala cu ardeiu
Și-o să mânc odată strașnic, cu toți puradeii mei.
Și strigānd poștiți la masă, iepuroaica s'a sculat
Și-a fugit lăsānd Țiganul, lângă tufă busumflat,
'Bre! ce iepure fricos, cum de iute s'a cărat
N'a stat nici să-i spună omul, că revolvēru-'i stricat.

Nu făcuse vorbă multă, ci plecase 'n a lui cale
Cu nădejdea că va prinde vr'o dihanie mai mare.
Și mergēnd cānta din gură, căci se poate din tufiș
Ca să ese vre-o lupoaică, care mușcă pe furiș
Și gândind că o să-l muște, se uitase-'n jur de sine
Și ochește-un lup în cale. 'Taci că-'i bine,
Vênătoarea-'i lângă mine, ce mai lucru minunat,
Doarme fără nici o grije, nu cumva va fi aflat
Că revolvēru-'i stricat? Și s'a pus ca să se culce,
Cu nădejdea că sânt prost, și pân' lângă el m'oi duce?
'Sus cumetre, că nu-'i treabă! — strigă el în gură mare
Fugi dihanie spurcată, ce te pui la om în cale,
Fugi că n'am arme la mine, nici n'am venit la vênat
Eu sânt om de omenie, și la cărbuni am plecat.
El strigase din puteri, lupul nici hahar n'avea
Era mort de patru zile, nu se mai putea mișca.
'Taci că-'i bine: lupu 'n cale, lupu-'i mort
O să-l duc acum acasă, și o să 'mi-'l pun pe cort
Ba m i zic că 'l-am pușcat, cătră oamenii din sat
'Și-o să fie omul nostru, de tot satul lăudat.
Il ia-'n mână, îl trāntește, ba în spate 'l-a umflat
Și plecă cu el cāntānd, ca să-l ducă drept în sat.
'Ce vênat mânca-'i-aș ochii, ce om vrednic m'am făcut
O să 'n i zică toată lumea, că-s vênător priceput.

III. economic. Eată dar' că învățământul elevilor, cari frecventează și absolvă școala civilă numai cu un an s'ar prelungi, și că elevele eșite din o așa școală civilă provăzută cu cursuri economice, cât și ce folos ar aduce neamului și patriei noastre, a accentua nu mai repetez, — fie că ar continua studiile de școli mai înalte, fie că s'ar duce în sinul familiar.

Ba sânt convins, că acel părinte care are fetiță întreținută gratuită, ori de jumătate gratuită p. e. în internatul de Beiuș, bucuros își va încorda toate puterile materiali, ca să-și susțină fetița chiar și pe spesele proprii, după absolvarea clasei a IV. civile, în cursul complementar economic de un an. Fetița, care a absolvat școala civilă și acest curs complementar economic de un an, nu poate fi mai în etate de 15—16 ani, drept ce va mai ave timp de a fi și în sinul părinților, unde pe lângă o mamă bună, cu nespusă plăcere va practica mai ales cele din sfera economiei însușite în școală. O priveliște îmbucurătoare și esaltătoare va oferi: orinduiala chiliei, camerei, curții, grădini cu flori, cu pomet și verdețuri. Animalele de casă Răsboiul cu urzala și trama din fire de cânepă și in, și mai cu seamă prânzul simplu, dar' gustos, pregătite de mânuțele fetiței absolvente a cursului complimentar economic. Apoi, că ce înrîurintă folositoare va fi pentru întreg satul o așa fetiță, nici nu se poate spune. Darul lui D-zeu și binecuvântarea poporului se va pogori pe acea casă, în care se va afla o astfel de fetiță, o astfel de femeie, înțeleaptă întru toate și bună econoamă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Deosebite specii de vite.

În timpul din urmă s'a pornit și între economii nostri mai cu dare de mână o viuă mișcare pentru îmbunătățirea soiului de vite, fie prin procurarea de tauri de un soi mai bun, fie prin cumpărarea de-adreptul de vaci sau vi-

ței mai tineri. Această nobilă pornire ne dă ocaziune, ca să arătăm, fie și numai pe scurt, deosebitel' speciilor de vite, ce există astăzi aici la noi în țeară.

Vitele cornute, ce există astăzi la noi, se impart în 4 grupe mai mari, și anume: 1. Vitele primitive (bos taurus primigenus). 2. Vitele cu coarnele scurte (bos taurus brachiceros). 3. Vitele cu fruntea lată (bos taurus frontosus) și 4. vitele cu capul scurt (bos taurus brachicephalos).

Vitele derivate din aceste patru grupe formează apoi alte soiuri și specii, al căror număr trece peste 80. Derivarea sau corcirea aceasta s'a întâmplat parte prin încrucișarea unui soi de vite cu altul, parte prin înrîurinta climatei.

La noi în Ungaria se cresc mai cu seamă șese grupe de vite cornute, și anume: 1. soiul ungurean și ardelean; 2. soiul de munte sau vitele mocănești; 3. soiul de Pinzgau, Bern, Simmenthal ș. c. l. 4. vitele dela șes sau olandeze; 5. vitele apusene din Anglia și Franca și 6. corciurile.

Scopul tinerii și creșterii vitelor în economie poate să fie producerea vitelor de lipsă pentru jug, pentru lapte, carne sau prăsilă. Fiecare econom ar trebui, ca în măsură cu mijloacele sale economice să crească numai un astfel de soi, care pe lângă aceea, că se poate ține mai ușor se și plătește pentru economia sa.

»Rassa« numesc învățații întreaga grupă a vitelor cornute. Economii însă mai impart rassa în mai multe soiuri, specii și familii. Soiul numesc economii aceea grupă de vite, care are aceeași mărime trupească și aceeași însușiri, pe cari le moștenesc apoi și următorii lor. Specia, familia și indivizii singuratici sânt apoi niște împărțiri și mai amănunțite ale soiului și ale rassei.

Îndeosebi vorbind, taurul nu este cu sfat a se ține din prăsila proprie, de oare-ce venind în rudire de sânge cu vacile, poate da naștere unor viței bolnăvicioși, după-cum se întâmplă aceasta și între oameni la căsătoriile prin înrudirea mai deaproape.

Soiul curat se numește acela, care nu s'a corcit nici-odată cu alt soi străin ear' soiul îmbunătățit se numește acela,

care prin îngrijire și nutreământ și-a îmbunătățit mărimea și unele însușiri trupești.

Soiuri regionale se numesc acelea, cari își trag originea dintr'un ținut anumit. Acelea dacă se mută în alt ținut își perd unele din însușirile lor de mai nainte. De pildă: o vacă din Olanda, unde dă pe zi câte două vedre de lapte, adusă din clima cea moale și dulce de acolo, la noi, unde clima e mai aspră, își perde nu numai o parte din lapte, ci următorii aceleia își mai perd chiar și unele din însușirile lor bune trupești.

Soiul de mijloc se numește acela, care se naște din încrucișarea sau corcirea alor două soiuri deosebite și care are apoi trupul și alte însușiri amestecate din acelea două soiuri, dela cari a provenit.

Vite nobile se numesc acelea, cari se trag dintr'un soi deosebit de nobil (bun). Vite de preț se numesc acelea, cari cresc curând, se țin și nutresc ușor și la vânzare se caută și plătesc mai bine ca celelalte.

Vite bune pentru economie se numesc acelea, cari nu prea aleg nutrețul și se pot ține fără multă cheltuială, ear' vite rele se numesc acelea, cari au însușiri contrare celor dintăiu.

Un bun econom trebuie să-și mai examineze din când în când soiul vitelor, ce le ține și apoi să se judece, că oare corăspund acelea împrejurărilor lui economice, sau că trebuie să le mai schimbe și să-și procureze altele mai bune și mai cu preț la vânzare. I. G.

Schimbarea sēmēței.

Este de trebuință schimbarea sēmēței de sēmēnat?

Peste tot este a se da întâietate unei sēmēței bune, potrivită cu pământul și clima cutărui hotar, și produsă din partea plugarului însuși, imblătită, cernută și păstrată de el. O astfel de sēmēță de obicei izbutește între împrejurări priincioase.

Nu arare-ori însă se întâmplă, că sēmēța trebuie schimbată, fie că în strînsul înțeles al cuvântului noi dăm sēmēță de-a noastră pentru altă sēmēță,

Și vorbind pe cale singur, eată-'l că ajunge 'n sat
Și se vede 'n scurtă vreme, de popor încunjurat.
»De, creștini, vedeți voi bine, cum v'am scăpat eu de rău,
Pușcând lupul în pădure, spune-ți nu sânt harnic eu?
Am luptat mai toată ziua, până-ce 'l-am înșelat
De s'a pus cu capu-'n tufe, apoi de 'l-am și pușcat.
O să-'l duc acum acasă, și-o să-'l pun sus pe bordeiu,
Ca să vadă toată lumea, ce om vrednic mai sânt eu.
El îl duce deci acasă, și îl pune sus frumos
Voind ca s'arete lumii, că nu este om fricos.
Țigancă știuse bine, că pe lup mort 'l-a aflat,
Căci mirosă din depărtare, era mai de mult pușcat.
Dar' nu zise chiar nimica, îl lăsă în bună pace,
Căci ea cunoștea prea bine, cu cine are a face.
»Vino 'n casă de mănâncă, și te odihnește-'n pat
Că-'i fi alergat destul, până lupul ai pușcat.
»O să viu, nevastă dragă, că sânt tare obosit
Să mă culc odată bine, și să adorm liniștit.
Vine 'n casă să desbrace, și s'aruncă 'n pat sub țol
Ear' nevasta mai cuminte, ese afară-'n ocol,
Ia un sac plin cu cărbuni, și în sus îl priponeste
Apoi vine 'ncet în casă, și pe Țigan îl trezește,
»Școală, Culo! te îmbracă, că afară te așteaptă
Tata lupului pușcat, cu tine vrea să vorbească.

»Du-te fă, mânca-ți-aș ochii, spune-i tu adevărat
Că lupul sta mort în cale, de altcineva pușcat.
»Nu mă duc, că nu mă crede, el cu tine are treabă
Și a zis că vine 'n casă.« »Du-te fă! eși mai în grabă,
Spune-i să fiu blăstemat, de-am umblat eu la vânat,
Doar' tu știi mânca-ți-aș ochii, că revolveru-'i stricat.
Să mă ia dracul pe mine, și să mă stropșească-'n cort,
De-am pușcat eu astăzi ceva, de nu era lupul mort.
Du-te fă, mânca-ți-aș ochii, că mă jur pe sfântul soare,
Că-'n vieața mea întreagă, n'o să mai fac vânătoare.
Du-te fă mănca-te-aș toată, du-te fă drăguța mea
De vorbește tu cu dînsul, și mă scapă de belea.

Ioan Căndea.

FELURIMI.

Creșterea omului. Mai iute se desvoaltă omul curând după naștere și în anul prim al etății crește copilul cu 20 cm. Până la 3 ani crește mai puțin. Dela al cincilea an încolo crește regulat până la etatea de 16 ani, cam 5 cm. pe an. Dela 16—18 abia crește cu 2 cm., dela 18—20 cu 3 cm. La etatea de 25 ani e omul pe deplin desvoltat în privința lungimii și numai arare-ori se întâmplă să mai crească puțin și după etatea aceasta.

fie că cumpărăm pe bani sămânță de sămēnat dela alt proprietar din comună, din vecinătate sau din depărtare, poate chiar din altă țeară.

Aceasta se poate întâmpla, când, s. p., grindina a nimicuit cu totul roada câmpurilor noastre, ori focul ne-a mistuit întreagă agoniseală, sau când, din pricina timpului nepriincios de peste iarnă, din primăvară sau de peste vară, sămēnăturile noastre au suferit prea mult, pālindu-se, umplute fiind de rugină, sau altcum devenind nepotrivite a ne da sēmēnță de sēmēnat. Mai poate veni la mijloc și o altă împrejurare, anume: când cineva, desī are sēmēnță destul de bună, își pune în gând să facă încercare cu un soi nou de plantă, despre care a cetit sau auzit, că e de minune.

Și într'un oas și într'altul plugarul trebuie să fie cu mare luare aminte la mai multe împrejurări.

Înainte de toate sēmēnța să fie frumoasă, adecă mare, plină de bob și grea; mai departe să fie întreagă, curată de semințe și de părți străine. În fine să nu fie încinsă de mucezală și cu miros greu. Cele numite până aici sunt însușiri, cari ori ce plugar le poate ușor cunoaște. Dar' mai vine la mijloc și altă întrebare: este oare și proaspētă sēmēnța, ce ne agonisim prin schimbare? Neavēnd de-a face cu o persoană de toată încrederea, ne vom putē încredința înșine dacă sēmēnța e destul de proaspētă, punēndu-o să incolțească în anumite vase cu pământ, ce este a se ține mereu umed, udându-l.

Un cercetător vestit a constatat, că deosebitele semințe aieva bune de sēmēnat incolțesc tot din câte o sută de fire puse la incolțit astfel:

la grâu	95—100
» sēcară	95—100
» orz	95—100
» ovēs	90—100
» cucuruz	90—100
» hrișcă	80—95
» fasole	72—100
» mazēre	95—100
» bob	90—100
» rapiță	95—100
» cânepă	95—98
» in	85—100
» mazărice	90—100

la napi	90—100
» morcovi	75—90
» sfeclă	50—60
» dufernă	85—95
» trifoiul roșu	85—95
» trifoiul alb	80—90
» lupin	90—100
» esparzetă	70—80
» raigrasul engl.	85—95

Deci avēnd cineva să cumpere din cutare sēmēnță, va trebui să cumpere mai întâiu numai de probă. După ce va pune la incolțit sēmēnța cumpērată de probă și tot din câte 100 fire vor rēsări, precum s'a arētat mai sus, sēmēnța e bună, și se poate cumpēra și sēmēnă fără îndoială în măsură cât de mare.

Dacă sēmēnța se aduce din alte țeri, ea nu totdeauna se potrivește în pământul țerii noastre. Adusă din o țeară mai călduroasă, de obicei nu isbutește; ci mai ușor isbutește la noi sēmēnța adusă din țeri cu clima mai rece, și încă și mai bine dacă e adusă din o țeară a cărei climă și pământ se aseamēnă mai mult cu clima și pământul țerii noastre. „D.“

Prāsirea galitelor.

Fasani.

La noi se prāsesc fasanii mai mult numai în stare sēlbatică, prin proprietarii cei mari de pământ, ca să aibă ce vēna. Prāsirea lor este foarte simplă, căci peste iarnă se țin în cotețe, ear' primăvara îi lasă afară în pădure, unde se simțesc siguri, avēnd a se îngrijī omul, ca să aibă apă de beut, dându-le din când în când pe un loc acoperit, ceva grăunțe, ca astfel să tragă la locul acela.

Găinile fasanilor clocesc oule lor în cuiburi pēgătite de ele și numai dacă plouă mult și des, sânt puii espuși la pierire. Crescēnd puii, toamna îi vēnează ca și pe cocoșii de fasan, ceea ce causează vēnătorilor mare petrecere.

Dacă cineva voește să valoreze prin vēnzare puii de fasani, de prāsire, atunci îi prinde toamna și îi ține într'un loc separat.

Sânt mai multe soiuri de fasani: cel comun, fasanul aurīu și argintīu,

care e mai mare și mai greu ca cel comun, pēntru aceea se și întrebunțează de multe ori pēntru încrucișare cu cel dintăiu.

Prāsirea fasanilor este lățită mai mult în țerile străine, de aceea vom vorbi aici de felul prāsirii lor în Franca, Boemia și în Silesia.

Fasanul este o pasēre numai pe jumătate domesticită, deși se poate imblânzi ca și celelalte pasēri de curte.

Fasanii imblânziți de tot nu sânt buni de prāsire, căci ținēndu-se în locuri închise, deși ouă, dar' nu clocesc.

Cei ce și fac un fasanar pēntru fasani sēlbatici, au lipsă de un teritor de cel puțin 8—12 jugēre de pădure, în care să fie mai multe locuri ierboase și să aibă și apă curgētoare.

Teritorul îl încunjură cu zid sau alt pālan, în locul închis se pun vre-o câteva trupini de fasani, socotind de trupină un cocoș și 5—6 găini. Înainte de a le așeza în locul acesta îngrădit, li-se taie cocoșilor o încheietură dela aripi, ca să nu poată sbura; găinile și așa nu se departă fără cocoș din îngrăditură. Când se apropie timpul ouatului, fiecare găină își caută un loc ferit, unde își face cuibul seu, ajutată fiind și de cocoș. Primăvara de timpuriu ouă 12—15 ouē, pe care le clocește în 30 zile sau și mai multe, dacă e timpul mai rēcoros.

Fiecare găină de fasan, după ce au eșit puii din ouē își alege un teritor anumit, pe care își conduce puii sei și nu rabdă, ca alte cloce să vină cu puii lor pe acolo. Cocoșii trāsesc pe locurile acestea numai cu trupinele lor și nu se amestecă cu altele; numai când puii sânt crescuți se mestecă în societatea celorlalte trupini și trāsesc până în primăvara viitoare în cea mai bună înțelegere unii cu alții.

Prāsirea fasanilor în modul descris este deci foarte ușoară, îngrijindu-se prāsitorii de fasani numai iarna, când îngheață și pământul este acoperit cu zăpadă. Pe o astfel de vreme trebuie să le dee de mēncare și de beut deajuns. Nutremēntul lor constă din grăunțe de grâu, hrișcă, cucuruz zdrobit și sēmēnță

Trei sfaturi.

— Poveste din bētrāni. —

De

V. A. Urechikā.

(Urmare și fine).

Mergēnd tot înainte, ceialalți ortaci se duseră careși încotro și de loc ajunseră într'un sat, și fiindcă era seară voiră să doarmă acolo, atunci se abătură ei la o casă, ear' întrebând ei că avere-ar lor de durmit, le rēspunse o muiere, că da! ei au loc să doarmă, dar' colo în podul grajdului, căci în casă nu are loc pēntru ei, de oare-ce, ea e singură acasă. Atunci omul nostru auzind că e singură muierea, de loc îi veni în minte sfatul stăpānului seu și zise cătră ortacul seu: Tu frate poți să dormi aici, dar' eu merg la altă casă, că acolo este fântānă și eu să adăpă calul acolo. Zicēnd acestea se duse, ear' ortacul lui rēmase la muierea aceea. După ce se făcū noapte se duse cel cu calul la

ortacul lui se vadă ce face? dar' când să se bage pe poartă, eacă vede omul nostru că se apropie de el o mozomaină neagră, lui fiindu-i frică se așeză jos lângă ușa porții, și fiind foarte întunec nu-l observă nime. Așa apropiindu-se mozomaina aceea de el, îl observă omul nostru că e un preot, care era drăguțul muierei cu casa, acum bătēnd preotul la poartă, eși muierea și se puseră în poartă la vorbă, atunci auzi omul nostru pe muiere când zise: Sē vii mai târzīu, căci acuși ajunge bărbatul meu și noi îl omorīm și spunem dimineața că l-a omorīt călătorul care doarme în podul grajdului. Atunci auzind omul vorbele acestea, scoase iute cuțitul și tăiă din haina popii un dărăbut, ear' popa nebăgēnd de seamă se duse acasă, când mēnezi se aude prin sat, că un călător a omorīt pe cutare om, atunci să strīng judecătorii satului să judece pe vinovatul, dar' muierea zice: omul acesta l-a omorīt. Atunci

veni omul nostru din poveste și ducēndu-se la judecători le zise: Domnilor, eu v'aș ruga numai ceva: să aduceți aici pe preotul din sat, eu săș voi ceva cu el. După ce vēzură judecătorii, că trebuie să fie ceva, îndată trimiseră după preot, dar' sosind preotul omul nostru se duse la el și prinzēndu-l de haină zise: Pārinte! unde este dărăbușul de haină de aici? dar' preotul zise: s'a rupt; atunci scoase omul dărăbușul de haină din sîn și potrivindu-l la locul lui zise: vezi, pārinte, și vedeți domnilor judecători, acest dărăbuș de haină l-am tăiat eu astă-noapte, când a vorbit pārintele cu dumniai-ei cu găzdărișa afară la poartă, ea să și omoare bărbatul, și apoi vēzēnd toți că așa trebuie să fie, el îl făcură vinovat pe preot, ear' pe călător îl lāsară în pace.

De acolo plecānd omul nostru ajunse seara la satul lui, acolo trase drept la baba, care îl făcuse să ia lumea în cap, dar' fiindcă era de mult de

de cânepă. Vara se nutresc cu insecte și cu semințele ce le găsec. Iarna trebuie să aibă un coteț acoperit, în care pe partea sudică sunt a se aplica rude de șezut.

Fiindcă fasanilor le place liniștea neturburată, cultivătorul intră cât se poate de rar în fasanar, căci numai atunci se înmulțesc în mod indestulitor.

Puii de fasani se pot prinde atunci, când se despart de cloți și când încă nu sunt destul de tari în aripi, ca să poată sbura; după ce au poftă mare de mâncare, se amăgesc prin o mâncare, lor plăcută, pe un loc mai restrâns îngrădit, a cărui ușă, după ce au intrat, se închide, ca așa să nu mai poată eși; seara, când se întunecă se pot prinde și cu un rociu, sub care se pun grăunțe.

Fasani crescși în felul acesta sunt mai potriviți pentru impopulara fasanării. Să nu se folosească însă fasani din fasanerii apropiate, căci în cazul acesta ei ușor pot sbura îndărăt în locul lor de mai înainte.

Ca să împopulăm fasanăriile cu fasani imblânziți, avem să purcedem tocmai ca cu sburătoarele domestice; numai cât în curțile aceste nu putem ține alte galițe, căci în cazul, când am ave și alte galițe în curte, atunci ar trebui să deschidem un loc anumit pentru fasani. O curte îngrădită cu zid, în lungime și lățime de 10—11 metri, este destul de mare, ca să se poată ține în ea și 4—5 trupine de fasani.

Curtea aceasta este a se împărți prin niște gărdurele în 4 părți, în fiecare parte se așează o trupină. Este conșul, ca să se conducă în curțile aceste apă curgătoare; dacă aceasta nu se poate, atunci în fiecare așezăm un vas mai mare cu apă curată și răcoroasă. În partea cea mai mare a anului putem lăsa dechise ușile despărțimintelor, căci fasanilor le place traiul în societate și numai pe timpul ouatului se nasc certe între cocoși. Cât ține timpul acesta, fiecare trupină este a se separa, căci la din contră tot mereu se bat, făcându-și și rane grave.

(Va urma).

Reghianul.

Din traista cu povețele.

— Întrebări și răspunsuri. —

Întrebare: Vă rog să-mi comunicați în „Foia Poporului”, că ce medicină ar fi mai bună și mai folositoare pentru albeața din ochi la vite și la gaura din limbă?

Bârs eul de jos, în 13 August 1901.

Victor Clonca, econom.

Răspuns: Dacă albeața nu e învechită, poți să cerci cu suflarea de zahăr alb sau zahăr de plumb și unsoare mercurială roșie; dacă însă albeața e învechită, atunci numai veterinarul mai poate ajuta, răzând albeața de pe ochii vitei. Gaura pe limbă va fi provenit de sigur din boala așa numită: „Antracul de limbă”, pe care legea nu îngăduie, ca să-l tămăduiască economul, ci numai veterinarul de vite. (Vezi Veter. de casă, de Cornea, pag. 149).

Întrebare: Subșrisul am un fânaț (rit) cam de 2 jugere, pe care l-am fost sămănat încă din 1896 cu luțernă, care acum a început a se rări. Oare cu ce sămăntă să completez poienile obvenite în luțerniște? Care specie de trifoiu e mai bună? Câtă vreme ține trifoiul sămănat? Câtă sămăntă se recere la un juger?

Iclânzel, în 19 August 1901.

Dumitru Iclânzan, econom.

Răspuns: Poienile obvenite în luțerniște le poți sămăna tot cu sămăntă de luțernă, fiindcă aceasta durează de regulă câte 10—12 ani. Sămăntă de luțernă se recere la un juger câte 15 kilograme. Cea mai bună specie de trifoiu este trifoiul roșu sau de Stiria, din care se recer 12—15 kilograme sămăntă la un juger. Trifoiul nu durează pe loc, decât 2—3 ani.

SFATURI.

Un bun mijloc pentru de-a preveni moartea la viței și purcei e următorul: În cele din urmă trei luni înainte de fătare adăogem în fiecare zi la nutrețul vacii câte o lingură de cretă zdrobită. Tot așa facem și la scroafe. Mijlocul acesta e simplu, ieftin și dovedit de bun.

când se duse, baba nu-l cunoscuse și se puseră ei la vorbe mai de una de alta, până la o vreme eși omul pe afară și se duse până la casa lui și se uită pe fereastră, când colo ce să vadă, vede pe muierea lui, că tocmește niște haine pe un fecior voinic și frumos, ear' după ce îi tocmă hainele, îl luă cu mâinile pe după cap și îl sărută, Atunci omul nostru se înfioră de necaz și scoase un revolver și-l întinse cătră feciorul din casă și când să tragă cocoșul odată îi vine în minte, că mânia de seara s'o lase pe dimineața, și se duse ear' la babă și începă a întreba despre muierea lui, ear' baba îi spuse: Hei, dragule! A avut muierea asta bărbat și a lăsat-o, și s'a dus în lume, ear' ea a rămas singură și încărcată și după ce au născut au crescut ea copilul și acum e de 20 ani, ear' mâne îl insoară, îi face nunta. Atunci văzū omul că pe care vrea să-l puște, era feciorul lui. Atunci dimineața se

duse și el la casa lui și după ce-i spuse muierei, că el este bărbatul ei se bucură cu toții și se ospetară bine și atunci zise omul: Să fie binecuvântat numele Domnului și mulțumită stăpânului meu pentru cele „Trei sfaturi”.

GLUME.

La tribunal.

— Acusatul, ai avut ca soț pe cel mai netrebnic om din lume.

— Doamne, domnule președinte, dacă nici un om cinstit n'a voit să mă servească...

Mijloc contra plictiseli.

— Mamă, ceartă-te puțin cu tata, — așa mă plictisesc.

Culmea pungășiei.

Să-ți fure ciasul din buzunar și să te mai întrebe câte ciasuri!

Mierea în bucătărie. Mulți cred, că îndulcirea bucatelor și a fructelor în compot e mai bine să se facă cu zahăr, decât cu miere. Lucrul stă chiar întors. Aroma mierii dă bucatelor un gust deosebit de plăcut și poamele pregătite cu miere sunt mult mai aromatice ca cele făcute cu zahăr. Un chlg. de miere are dulceață cât 2 chlg. de zahăr. Mierea poate înlocui chiar și untul.

Sortarea poamelor. Ca să căpătăm în piață prețuri cât mai bune pentru poame, e de lipsă, ca ele să fie bine sortate (alese). Mai întâiu alegem la o parte toate fructele vermănoase, pătate și nedesvoltate pe deplin, din cari facem oțet, lăsând numai cele frumoase pentru țirg. În privința această trebuie să fim cu mare îngrijire mai ales față de poamele, pe cari le esportăm la orașele mai mari.

Știri economice.

Industria din Ungaria și Transilvania. Întreprinzători independenți sunt în Ungaria 300.000, la cari lucră 409.000 de muncitori. Cu cât a crescut numărul fabricilor, cu atâta a scăzut al meseriașilor.

Crisă de vinuri în Portugalia. După-cum se vorbește, producții și comerțianții din Portugalia au în pivnițele lor peste 6 mil. de chlg. vin, pe care nu-l pot vinde.

Falsificătorii de vin. Ministrul de interne a dat o ordinațiune, prin care declară de vinovați și pe acei comercianți de vinuri, la carl s'ar afla vin măiestrit în pivniță, despre care ar dovedi că-l au ca zălog.

Legătură maritimă între România și America. În București s'a înființat o societate „Atlantic Romana”, care se va ocupa cu esportul direct de produse naturale din România la America și cu importul de produse industriale din America la România.

Distribuire de sămăntă. Ministrul de agricultură face cunoscut, că la moșile erariale din Kisbér, Boblna, Mezöhegyes, Făgăraș și Gödöllő se vënd grăunțe de sămăntă celor ce vor cere. Condițiunile sunt următoarele: 1. Un plugar poate lua din același soi de sămăntă de bucate până la 100 măji m., din alte sămăntă până la 10 măji metriche. Prețul se scotește la Kisbér, Boblna după piața din Győr, la Gödöllő și Mezöhegyes după cea din Budapesta, la Făgăraș după cea din Făgăraș. Fiind sămăntele de prima calitate, se adăoge de toată maja 1 cor. — 2. Sămăntă capătă numai cei ce vor într'adever să samene, deci trebuie să aibă și o adeverință dela primărie, că au lipsă de sămăntă. — 3. Cei ce au lipsă de sămăntă să se înștiințeze la direcțiunea moșiei erariale până la finea lui Decembrie a. c. Sămăntele se vor da când va veni timpul sămănatului de primăvară.

CRONICĂ.

Călătoria Suveranilor români. MM. LL. Regele și Regina României au plecat în străinătate. La Sinaia au fost salutați de membrii corpului diplomatic, persoane din înalta societate, casa civilă și militară. Doamnele au oferit M. S. Reginei frumoase buchete de flori. Până la Predeal MM. LL. au fost însoțiți de Altețele Lor Regale, de suitele Lor, miniștri și pe celelalte persoane. La Viena, MM. LL. Regele și Regina s'au despărțit, Majestatea Sa Regele pentru a urma drumul la Ragaz, ear' M. S. Regina la Neuwied. În această călătorie, Suveranul român a fost însoțit de domni adjutanți colonel Mavrocordat și lt.-colonel Georgescu; ear' M. S. Regina de doamna Olga Maurojeny și doamna Bengescu.

Limba română la gimnasiile de stat. De câțiva ani încoace s'a observat cu părere de rău, că mulți studenți români dela gimnasiul de stat n'au fost înscriși la studiul limbii și literaturii române. Sântem convinși, că aceasta s'a întâmplat fără consimțământul, ba chiar fără știrea părinților, cari vor fi presupus, că copiii lor, Români fiind, li-se va propune limba și literatura română, fără-ca s'o ceară aceasta anume. De oare-ce însă la gimnasiile de stat de prin ținuturile românești — în care conform legilor ar trebui să se propună românește — lucrurile merg cam pe de-a întoarsele și limba română se propune numai acelor elevi, ai căror părinți o cer aceasta. Facem atenți pe părinții elevilor români, ca să ceară cu insistență ori în scris, ori verbal, dela directorul gimn. sau dela profesorul de limba română, ca copilul lor să asculte acest studiu. Dacă e trist, că avem așa de puține gimnasii românești, apoi e rușinos a nu dispune ca copiii să asculte barem cursul de limbă și literatura română.

Din Șişesti a primit „Tribuna“ următoarea telegramă: Chramul bisericeii și procesiunile iubilare au fost din nou împedecate cu arme. O mulțime de gendarmi au fost aduși aci. Cetitorii nostri știu, că la biserica votivă din Șişesti sânt în datină procesiuni la ziua de Sf. Mărie. De ani de zile, guvernul le împedecă din simplul motiv, că în Șişesti funcționează păr. Lucaciu. Că ce primejdie este aceasta și cum să explicăm frica celor mai mari, cari află de nevoe să oprească cu baionete, procesiuni religioase, — nu știm.

Rusia și Muntenegru. Din Cetinje se vestește, că Rusia va mări subvenția, ce o dă școalei de fete de acolo, ca aceasta să poată concura cu școala superioară de fete, ce o deschide Austria în Zara (Dalmația). Până acum a dat 10.000 de ruble, de aici înainte va da 20 mii. Țarul a încunostiințat totodată pe principele Nichita, că de aici înainte va primi 15 Muntenegreni în academia militară din Petersburg. Acestia vor fi cei dintâi Slavi de sud, cari primesc o creștere curat muscălească.

O hartă oprită. Ministrul de comerț al Ungariei a oprit o hartă a Ungariei, pentru-că numele comunelor nu sânt cele croite în cancelariile ungurești, ci cele-ce le poartă în gura poporului.

Hotie. Vineria trecută s'a prezentat un Ungur la ciurda satului din Săvădișla, cerând băiatului, să-i dea niște junci, despre cari zicea că sânt ai lui. Băiatul necunoscându-l îi 'i-a dat. A treia zi a venit adevăratul stăpân cu sare la vite, dar' nu le-a mai aflat. Gendarmeria cercetează.

O crimă. Din Suliget ni-se scrie, că mergând C. Vasii din Căianelul-de-jos să fure poame din grădina preotului, 'l-a observat un vecin, care a vrut să-l oprească. Neascultând, a pușcat, așa că a rămas mort pe loc. Ucigașul e prins.

Bánffy vrea să fie deputat. Se șvonise mai nainte, că Bánffy, desgustat de »trădarea« partidului național, n'ar mai vrea să candideze ca deputat. Acum spune »P. N.«, că va primi un scaun de deputat, având nădejde să afle cel puțin 10 consoți, cari să lupte alături cu el pentru »idee«.

Mulțumită jidovească. »Pesti Hir-lap« scrisese un articol, prin care protesta contra invasiunii Jidanilor din Galiția și Moldova. Foaia jidovească »Zsidó Hiradó« scrie un articol, în care-și bate joc de Tóth Béla, scriitorul articolului, pe care-l numește »bolnav la cap«, care numai pielea lui 'și-o grijește. — La Unguri le trebuie alte bobărnace, ca să se cumintească față de »Ungurii« cei noi.

Apel. Subscrisul călătorind prin Gherla cu durere m'am convins, că — acel bărbat care 'și-a jertfit totul numai pentru a ajutarea studenții săraci ca absolvând școlile să fie de folos poporului român — Lazar Huza, încă nici acum nu are cruce la mormânt. Rog deci prin aceasta pe toți aceia cari s'au împărțit de binefacerile neuitatului și de pie memorie Lazar Huza, a binevoi a trimite la adresa mea — care după puțină — puținii bani pentru a 'i-se ridica crucea de lipsă. Sumele incurse o să le critez pe cale ziaristică. Nicolae Popu, inv. în Berind, u. p. Magyar-Nádas.

Români pistrifi. Din Uioara ni-se scrie: În 1 Septembrie e., s'a constituit partidul liberal din cercul de alegere al Uioarei. Cu ocaziunea aceasta la recomandarea fișpanului s'a tăcut și candidarea de deputat în persoana contelui Bethlen Sándor și s'a dat din partea acestuia un prânz pentru 310 persoane. S'au ales membri 'n comitet (cortesi) în toate comunele. Dintre Români au participat abia 5-6. Ear' în comitet au fost aleși și următorii Români: Buzdugan Milton în Făreu, Moldovan János, preot în Ciunga, German Petru, Gerászim Aron în Petrilaca, Muntean, notar în Cuciu, George Costin, Emil German, Aron Brudean și Muntean Iro-nim. Popor n'a participat la această adunare. Eată câțiva Români pistrifi, pe cari îi întrebăm, că bun a fost papricașul dat de dl Bethlen? Rușine să le fie.

Inmormântarea protopop. Ioan Laslo s'a făcut la 31 August. Intreagă inteligența română din Cluj a luat parte la actul funebru. Serviciul divin 'l-a făcut protopopul Lonei, Vasile Pop, protopopul Dirjei, Hățiegan cu numeroasă asistență. Predica a fost rostită de dl prot. Vasile Pop. La mormânt dl Dr. George Ilea a ținut o alocuțiune, în cuvinte mișcătoare luând adio în numele inteligenței române din Cluj.

S'a dat de gol. E vorba de un cărcimar din Țeară-Nemțescă. Mușterilor lui li-se tot părea, că berea ce li-o da, e prea apătoasă. Unii chiar 'i-au spus-o, el însă se lăpăda că necuratul de tămăie. Un mușteriu mai cuminte a adus un pescuț mic și viu cu el, 'l-a pus în paharul cu berea și 'l-a arătat cărcimarului. Când a văzut acesta scuturăturile desperate ale peștelui în paharul cu berea, a rămas paf. În sfirșit s'a sculat zicând: »Afurisită servitoare! 'I-am spus să nu pună în bute apă din riu, făr' numai din fântână«.

Criptă la mormântul lui Mihaiu-Viteazul. Liga culturală a luat inițiativa de a se construi o criptă la mormântul lui Mihaiu-Viteazul dela mânăstirea Dealului. Dl Gr. Tocilescu a fost însărcinat de comitetul central, ca să adune fondul. La iarnă se vor face mari sărbări în acest scop, atât în capitală, cât și în provincie. Deocamdată se proiectează un pelerinagiu la mormântul marelui Voevod, cu acest privilegiu se va depune o coroană în bronz lucrată de sculptorul Cadorini. Coroana are pe dînsa următoarea inscripție principală: »Marelui Mihaiu-Viteazul, omagiu. Liga culturală, 1601-1901«. Apoi mai sânt și alte inscripții, amintind datele principale din domnia viteazului domnitor.

Contra ofitei. De când cu congresul din urmă al doctorilor, mulți au răsuflat ușurați la cetirea bunelor vești despre vindecarea ofitei, despre nemoștenirea ei dela părinți la copii etc. Între mijloacele de vindecare a ofitei, cel mai bun s'a dovedit cognacul de Peru, făcut din acidul de scortșoară, aflat în balsamul de Peru, și din spirt. Medicina aceasta a aflat-o medicul F. Schmey din Beuthen. Medicii, cari s'au ocupat cu ea, o țin toți foarte bună. Se înțelege, că ea ajută numai la începutul boalei, de aceea ori-ce om care nu s'ar simți în curat ou plumăna, să o folosească.

Statistica cerșitorilor. Conform ordinațiunii ministrului de interne, s'a făcut conscripția generală a cerșitorilor din țeară. S'a constatat, că cei mai mulți cerșitori sânt în Budapesta, apoi în Arad, Timișoara și Seghedin.

Dl Gustav Moess, bine cunoscutul fabricant de casse (Wertheim) din Sibiu, din privilegiul bunei vnzări a mai multor casse comunelor noastre politice și bisericesti, cum și însoțirilor noastre de credit sistem Raiffeissen — a dăruit fondului de 20 bani, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vnzare pe seama meseriașilor nostri suma de 10 coroane.

Schimbarea bancnotelor rupte. Foaia oficioasă de ieri publică un comunicat despre schimbarea bancnotelor de 20 coroane murdărite sau rupte la nefolosință. Pe baza comunicatului băncile sânt obligate a schimba bancnotele cari din întâmplare au devenit nefolosibile. Dacă din bancnote lipsesc chiar bucăți, atunci pentru toată bucățica ruptă de estensiune de 12 milimetri lungime și 8 milim. lățime se subtrage o taxă de 10 bani.

Coloniile ungurești. Coloniile făcute cu scop de maghiarizare, nu prea își arată roadele așteptărilor șoviniste. Cei mai mulți coloniști în loc să maghiarizeze pe Români, învață ei limba română. Mulți sânt nevoiți să iese lumea în cap. Așa spre pildă, 35 familii maghiare colonizate în comuna Szapáry-Liget (Arad) emigrează în America. Nu pot trăi.

Sfințire de biserică. Creștinii din Sănmărtinul-sărat și-au zidit o frumoasă biserică, a cărei sfințire s'a săvârșit în ziua de Sf. Marie.

Actul religios, sfințirea, a fost îndeplinită de către dl protopop Demetriu Radu cu asistență de șese preoți. La sfârșitul actului divin dl Radu a rostit o frumoasă cuvântare despre însemnătatea credinței, indemnând poporul să-și cinstească și iubească biserica, singur unde poate omul să-și afle adevăratele mângâiere și mântuire. — Cântările liturgice au fost cântate cu multă pricepere de corul mixt din Murș-Lados, la invitație specială. Corul este condus de harnicul și zelosul învățător Vasile Morar.

După serviciul divin a urmat banchetul, luând parte un număr mare de inteligenți. Seara a fost o succasă producție teatrală, reprezentându-se »Arvinte și Pepelea« de către d-nii *Simion Oniga, Ioan Harșan și d-șoara Ilenuța Ciomaș*. — După teatru s'a început cu multă animație dansul, care abia în ziua albă s'a sfârșit. *Un asistent.*

Primejdia mucoarei. În Mocrin s'au îmbolnăvit caii economului Mița Dilber de mucoare. El a ascuns boala, încercând să o vindece. Urmarea a fost, că doi feciori de ai lui s'au molipsit dela cai și în scurt timp au murit între chinurile cele mai grozave, cu tot ajutorul dat de medicul chemat în grabă. Acum a intervenit și primăria, care a pus să omoare caii, ear' familia lui Dilbe a trimis-o la spitalul din Pesta.

Moarte dintr'o întepătură de vespe. Un lucrător de fabrică chiar voia să-și bea restul de bere dintr'un urcior. În acesta căzuse un vespe, care ajungându-i în gură, l-a întepat chiar în înghițitoare. Ne fiind medic la îndemână, bietul om a murit înecat din cauza umflăturii.

Rachiul. Zilerului Németh Ioșca din Seghedin îi murise copilul cel de 3 luni. Omul era foarte supărat, că n'avea bani nici pentru sicriu. În supărarea lui a vrut să se spânzure, niște vecini însă l-au observat și au tăiat funia. Au adunat niște parale, dar Ioșca le-a beut și copilul lui era tot fără sicriu. Eară a vrut să se spânzure și eară l-au scăpat vecinii, cumpărându-i acum ei un sicriș, ca să curme odată cu pofta de spânzurare a lui Ioșca.

Surpare de pământ. În Iablanța plugarul Nicolae Marescu chiar era ocupat să scoată lut din coasta dealului. Carul era deja încărcat și nevasta chiar aduna uneltele, când s'a surpat pământul peste ea, omorându-o în câteva minute. Bietul om nu i-a putut da nici un ajutor.

Dar pentru biserică. Evlaviosul domn Nicolae Stoica Frenți, măiestru cojocar și soția sa doamna Marina, domiciliat în Brașov-Schein, care numai în luna Iunie a. c. a dăruit bisericeii gr. or. române din Veneția-inferioară mai multe obiecte în preț de 100 cor., în 14 August a. c. a făcut poporului credincios al acestei sf. biserici o surprindere prin donarea unui rind de vestminte pretești pe seama bisericeii chiar pe sărberea chramului acestei biserici.

Atotputernicul Părinte ceresc se le primească acest dar frumos și să le răsplătească pentru faptele d-lor nobile și neperitoare; ear' din partea noastră primească cele mai ferbinți mulțumiri. Veneția-inferioară, în 16 August 1901. În numele parochienilor români gr. or.: *Michail Ganea, preot.*

Pușcă nouă. P. Werning, fabricant de arme în Ferlach, a inventat o pușcă cu patru țevi, care de altminterlea e foarte simplă și ușoară. Pricepătorii zic, că asta va fi pușca viitorului.

Cu 10 bani în jurul pământului. În 26 Maiu s'a espedat din Paris o carte postală, care în 15 Iulie ajunsese în Iocohama (Japan), în 1 August a fost în San-Francisco și în 14 August era eară în Paris. Intreaga călătorie a durat 80 de zile și a costat 10 bani.

Muncitori fără pâine. Comunele Rusca și Ruschița din comitatul Caraș-Severiu sunt amenințate să se spargă. Locuitorii — 3000 suflete — erau ocupați în minele de acolo. Acum vrea societatea să încete cu lucrul minelor, rămânând oamenii pe drumuri. Comitelesuprem s'a dus la fața locului, ca să vadă cum s'ar pute încunjura primejdia.

Se apropie iarna. În munții din nordul Ungariei a căzut zăpadă multă. Timpul s'a răcorit pretutindenea.

Omide. După-cum spun foi din România, în comuna Islaz (jud. Brăila) și în împrejurime s'au ivit omide în număr foarte mare, cari au prăpădit toată vegetațiunea. Massa formată de aceste jivini e pe alocurea așa de compactă, încât trenul de pe linia Brăila-Borboș numai cu greu poate înainta. Vitele se prăpădesc de foame, pentru-că pășunea e roasă și murdărită de omide. Prefectul a luat măsuri, ca întreg locul acoperit de omide să fie aprins.

În Rusia încă a fost oprit trenul de pe linia Charcoff-Nicolai de două-ori prin astfel de omide.

Grijiți de copii. Ni-se scrie din *Mosnița*: Vineria trecută copilul economului Pavel Călușer de aici însoțit de alți prieteni s'au jucat cu aprinjoare făcând foc în grajd. Paiele de aici s'au aprins și în curând focul trecu în pod aprinzându-se și casa întreagă lipită de grajd, pe care în scurtă vreme o prefăcu în cenușă. Mulțumită dlui notar Kendeffi și dlui învățător G. Caba, pentru-că erau la fața locului îmbărbătând și povățuind pe oameni; au folosit pompa cea mare, cu care s'a localizat focul neputând trece mai de parte, pentru-că și vântul ce bătea până aci se mai alinase. *V. Goleși, econom.*

Dela școala de fete a „Asociațiunii“. În ședința de alaltăieri a comitetului »Asociațiunii« a fost ales de inv. ord. provisor dl Victor Păcală. Învățători suplinitori nu s'au ales, s'au angajat însă două puteri didactice auxiliare: d-șoara Mărioara Pop pentru lucrul de mână și d-șoara Maria Muciu pentru limbi.

Năpădiri de Țigani. Așa spre teamnă, când toată roada este adunată, apar numai cete de cete Țigani și se sălășluiesc în aparență modesti, la marginea satului. Ziua stau retrași și sfioși, își caută de lucru lor în jurul ceanului, cu purdălăii, cu caii și porcii lor. Noaptea apoi năpădesc ca lăcustele. Pe unde este ceva de căpătat de-a gata, apoi lasă numai pe mâna lor! — Locuitorilor din comuna *Szielnicz* le-a dat chiar de cap horda țigănească. Au fost nevoiți să-și apere avutul cu străji de noapte. Alaltăieri noapte sentinelele au dat peste o ceată de Țigani cu corpus delicti. Fiecare Țigan avea snopi de bucate în brațe. S'a încins între ei bătaie strașnică. Bieții săteni au trebuit să se folosească de armă, ca în vremea resmiritei. Doi Țigani au fost răniți mai ușor, ear' unul grav. Se zice că unul ar fi chiar de moarte rănit.

Hymen. Dl *Sebastian Radu*, teolog și filosof abs., din Ocne, și d-șoara *Virginia German*, din Gabud, fidanțați.

Curs comercial pentru femei. Cursul comercial pentru femei din Sibiu care stă în legătură cu școala comercială principală, prin ordinațiunea ministrului de culte nr. 56894/1901 e admis și pentru anul școlar 1901/2. Înștiințări pentru participare sunt a se face la directorul școalei comerciale *Martin Schuster*, strada Turnului 29, unde începând cu 2 Septembrie st. n. se fac înscrierile zilnic între orele 11 și 12 a. m.

Fondul Iancu. Suntem informați, că broșura »*Biografia lui A. Iancu*«, de dl *Iosif St. Șulufiu*, care s'a vândut în favorul fondului »*Avram Iancu*«, administrat de »*Asociațiune*«, s'a epuizat — afară de 32 exemplare — realizându-se un venit de 800 cor. Cele 32 de exemplare autorul le donează bibliotecilor populare. Bibliotecile, cari voesc să aibă această prețioasă carte, au să o ceară dela comitetul »*Asociațiunii*«, alăturând o marcă de 10 bani.

Amintim totodată, că comitetul »*Asociațiunii*« a decis să escrie din fondul »*A. Iancu*« un concurs de stipendiu de 100 cor. pentru un student de liceu.

Tricolorul persecutat. *Dumitru Staicu*, ziler, a mers într'o zi la Brașov, încins cu un brâu tricolor. Un polițist văzând »această cutezată demonstrație« i-a confiscat brăul și l-a denunțat pe îndrăznețul muncitor la poliție. Foia ungurească din Brașov, inferbentată, cere dela șeful poliției locale să pedepsească pe Staicu cu cea mai mare rigoare, sperând, că astfel se va pute scoate la iveală acela, care îndeamnă pe asemenea ignoranți să demonstreze cu colorii oprite. Auzi!

Avis. După-cum se știe, mărfurile de parfumerie în România sunt foarte scumpe, pentru aceea ne ținem de datorință a atrage atențiunea stim. cetitori, cari trec în călătoria d-lor și prin orașul acesta, asupra inseratului renumitei și cinstitei parfumerii Meltzer, dela care se pot aprovisiona cu parfumeriile de lipsă.

Dela petrecerile noastre. În 4 August a. c. a aranjat tinerimea inteligentă din Colun, ajutată de harnicul notar din Scoreiu, dl Al. Comșa, învățătorul din Tălmăcel, dl A. Barbu, un concert împreunat cu dans, la care, deși a fost timpul nefavorabil, totuși au luat parte o mulțime de străini de pe Țeara-Oltului.

Programa a fost foarte bogată, toate punctele au fost executate de corul alor mai mulți studenți din loc spre completa mulțumire a publicului. Ca punctul din urmă s'a predat o parte din Despot-Vodă, de dl V. Bunescu, stud. și dl Giurca, învățător, arătând prin predarea rolor ce le-a avut, că sunt doi buni comici.

După sfârșitul programei s'a început dansul, o horă frumoasă românească, la care au luat toți parte, urmând apoi tot jocuri naționale până la zori de zi.

Singurul punct discordant a fost purtarea părintelui din Scoreiu, care uitându-și de demnitatea lui pretească a scandalizat pe toți, încât a trebuit să se iee măsuri pentru de a fi îndepărtat de acolo.

Încasările au fost cu totul 84 cor-20 bani, din care sumă subtrăgându-se spesele, a rămas venit curat 13 coroane, care s'au destinat pentru înființarea bibliotecii populare.

Timpul nefavorabil din acea zi a împedat mult succesul material, dar în butul acestuia inteligența din jur n'a pregetat a alerga la acest concert dăn-

du-ne ajutorul seu și în special li-se aduce mulțumită și pe această cale următorilor domni, cari au binevoit a suprasolvi: N. Huiu, par. (Găinari) 2 cor. 20 bani; A. Barbu, învățator (Tălmăcel) 2 coroane; P. Bărbat, vicenotar (Drăguș) 1 coroană 80 bani; I. Tatu, preot (Cichindeal) 1 coroană 60 bani; D. R. Cordescu, director de bancă (Fofeldea) 1 coroană 20 bani; A. Morariu, vicenotar (Cârțișoara) 1 coroană; N. Diatcu, învățator (Cârța) 1 coroană; I. Bonea, paroch (Fofeldea) 80 bani; N. N. (Sibiu) 40 bani; N. Vasu, învățator (Forumbalcul-superior) 40 bani; E. Cucu, student 80 bani; doamna Rafira Iosif (Cârța) 80 bani; E. Crăciun, ped. 20 bani; I. Mihiu, ped. abs. 20 bani; I. Marinescu, învățator 20 bani.

Concursuri bis-scol. Archidieceasa gr.-or. Sibiu. Posturile inv. din *Sasa* (ppr. Lupșei), *Casa-săsească*, *Zoltan*, *Trapold* (ppr. Sighi.), *Târlungeni* (ppr. Brașov), *Bicău*, *Brănișca*, *Cerbia*, *Gialacuta*, *Târnova*, *Almaș Seliște*, *Cărmăzenești*, *Godinești* (ppresb. Ilia).

Dieceasa gr.-or. Arad. Parochiile din *Minead* și *Jaca*. — Posturile inv. din *Batta* (ppr. Lipovei), *Tulca*, *Tinca* (Bihar), *Ciuntăhaz* - *Hodișel* - *Stoinești*, *Dumbravița*, *Șiad Rogoz*, *Mărăuș-Secaci*, *Sugag-Tălmăciu* (la F. Györöv, p. u. Tenke), *Tergoviște* (ppresb. Belințului).

DIN LUME.

Bulgaria.

Raportul comisiei parlamentare, cuprinzând 360 pag., despre propunerea de-a se pune sub acuză cabinetul Ivanioff, ridică următoarele învinuiri principale: 1. Ministerul Ivanioff-Radoslavoff a vătmăat constituția prin nerespectarea unui șir întreg de legi; 2. a folosit, fără să aibă votul camerei, peste un milion de lei pentru construirea de magazine de bucate; 3. a abuzat în mod criminal de puterea legală față de libertatea cetățenilor; 4. prin procederea lui neconstituțională a silit o parte din populațiune la revoltă; 5. a espus criticii demnitatea și vaza coroanei, susținând,

că principele ar fi contra desbaterii în adunări populare a legii despre dijmă; 6. a făcut numiri ilegale de funcționari; 7. a păgubit statul, pentru-ca să poată îmbogăți partizani de-ai lui; 8. a cumpărat dela S. Weissenberg vagoane cu totul deteriorate, numai ca să se poată îmbogăți amicul lor politic N. Stransky. Pe baza acestor acuze se cere deferirea actelor la tribunalul de stat, ca să fie de judecați.

Burii și Englezii.

Cu toate stăruințele, ce le depun Englezii în Africa-de-sud, starea lor se înrăutățește din zi în zi. Nu de mult Burii au aruncat în aer un întreg tren englez, prăpădindu-se foarte mulți din dușmani. Lordul Littleton, despre care se vorbește, că va înlocui pe Kitchener, a sosit în Africa. Isprava, ce o va face, nu va fi mai mare ca cea de până acum.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Păuni, Cernatul-inf. Adresați-vă la direcțiunea bunurilor metropoliei din Blaj, dela care veți primi lămuririle de lipsă.

Dlul C. F., Cârț. Când nu vă vine un număr, cereți la postă foaia roșie de reclamat, pentru care nu plătiți nimic, și apoi o să vedem noi aici. Poesia e bună, numai în vr'o câteva locuri ne-ar cauza proces.

Dlul G. O., Păr. Despre d-șoare nu s'a vorbit în gazete nimic, așa că publicându-le acum, chiar le-ați face de poveste.

Dlul I. Voinea. Despre petreceri din anul trecut nu mai putem publica acum.

Dlul G. Murășan. Sânt mai multe feluri de instrumente, cari se folosesc la măsurături, din numele, ce li-l dai d-ta nu înțelegem nimic.

Dlul Dtru Iclânzan. La școala de pomi din Turda te poți informa mai bine.

Dlul Nicolae Vlad. Numeri vechi nu avem.

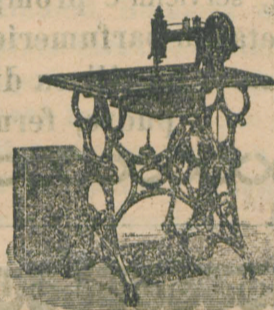
Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[42] 7—

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess, [2] 15—

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

Publicațiune.

În hotarul comunei Poiana-Ain-
dului (Nyirmező) am o **mină (baie)**
de peatră: de edificat—zidărit— de
var, de sodă (zodagyár), de porcelan, mar-
moră și la fabrica de zahăr trebuin-
cioasă, de toate felurile de cea mai bună
calitate. Ear' cantitatea ori estensiunea
e de 30 jugere. Deci ori-cine ar ave
lipsă de atare peatră se se adreseze la
subscrisul în Miraslău (Miriszló), (posta
Nagy-Enyed). 62 1—1

Ioan Barna,
preot și proprietar de mină.

Pentru facerea de
vin din poame și struguri
recomand escelele mele

Teascuri.

Mori de poame și struguri
de ori-oe mărime, 57 5—6
cu prețurile cele mai moderate
și de o esecutare ireproșabilă.

Andrieu Rieger,

fabrică de mașini agricole,
turnătorie de fer și magazin de ferărie
în Sibiu.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților.
Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe
zi gura — dacă se poate și 5—6-ori —
cu apă stătută, în care se pune pe jumē-
tate Franzbranntwein de-al lui Brázay,
se țin gura și dinții curăți și aceștia sânt
feriți de stricare. 12 6—52

Ferți-vă de imitațiuni.

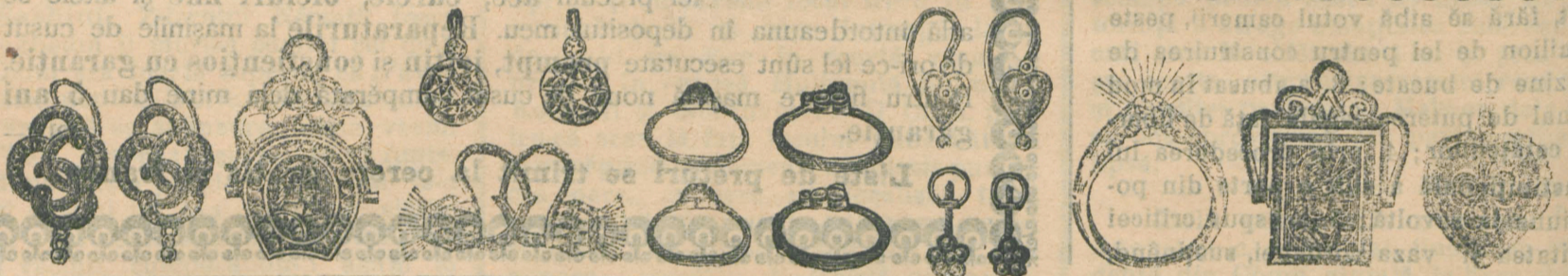
Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Parfumeria Meltzer!

Unicul magazin în Transilvania pentru specialitățile de parfumerie.

Marfa, care se desface în proporții foarte mari, e totdeauna proaspătă
și ieftină, serviciul e prompt. Mare varietate în săpunăria medicală
și de toiletă, în parfumerie, bureți de spălat, perii de dinți și alte
articole pentru îngrijirea dinților, ape de cap, pomăzi și brilliantine,
pudre, feruri de ars pērul ș. a. ș. a. 56 6—6

Atelier pentru oroloage nouă,
reparaturi și optică etc.

Julius Erős,

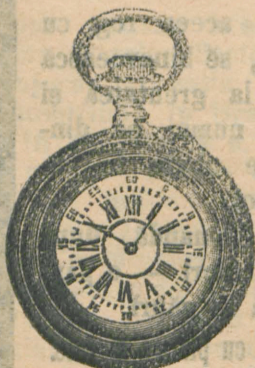
Sibiu, strada Cismădiei nr. 5.

Și cea mai neînsemnată comandă
se esecută prompt și cu reînțoar-
cerea postei și totdeauna cugaranție.

Cel mai mare deposit de
oroloage, juvaericeale, argintării și
aurării din Transilvania, recomandă
ieftin și bun toate produsele ciasor-
nicărilor, juvaergiilor și opticilor.

Prospecte bogat ilustrate
gratis și franco.

- Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.
- Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.
- Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.
- Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.
- Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.
- Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.
- Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.
- Lanțuri ver. de argint dela fl. l.— în sus.
- Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

Nr. 183 A.
Orologiu de nichel remon-
toir, 50 mm., calitate bună
fl. 3.40, același de calitate
mai bună fl. 4.10, același
cu 3 copereminte tari fl.
4.40, același cu trei cope-
reminte de calitate mai
bună fl. 5.75.

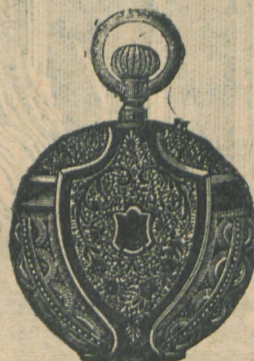
Nr. 194 A.
Orologiu de dame verit.
de argint cu coperemēt
duplu fl. 6.75, același
cea mai fină calitate
fl. 10.—

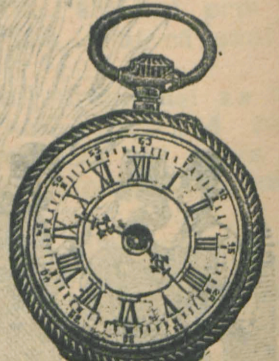
Nr. 200 A.
Orologiu de dame verit.
de aur, 14 carate, 30 mm.
diametru, frumos gravat,
cu coperemēt duplu fl.
fl. 20.—, același în cali-
tate mai bună fl. 30.—,
același de argint fl. 7.50.

Nr. 187 A.
Orologiu de domni remon-
toir de ruolz (Neusilber),
cu 3 copereminte tari și
frumoase, 50 mm., și esact
fl. 4.50, același în calitate
mai bună fl. 5.50, același
de argint fl. 6.75, același
de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A.
Orologiu de dame verit.
de aur, 14 carate, foarte
frumos fl. 20.75, același
foarte tare fl. 27.50.

Nr. 123 A.
Orologiu de oțel negru,
frumos și cu garanție fl.
3.40, același cu mașinerie
foarte bună fl. 4.50, ace-
lași cu coperemēt duplu
fl. 4.50, același cu cope-
remēt cu mașinerie foarte
bună fl. 7.50.